

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 21^ο, Αρ. 87. Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2021

“ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ”

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 21^ο, Τεύχος 87^ο, Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2021

Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής: Π. Λεούσης

Συντακτική Επιτροπή: Π. Λεούσης, Δ. Βαρελάς

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση.

Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: “NO+ADO”, Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το γράμμα του προέδρου	1
Ιχθυοκαλλιέργεια	2
Το φερμουάρ	5
Ο κουμπάρας	6
Η Αμβέρσα και τα διαμάντια της	8
Ενισχυμένοι Οίνοι	10
Η φυλή των Ινουίτ	13
Έντιθ Κάβελ Μία ηρωίδα νοσοκόμα	14
Η γιγάντια νυχτοπεταλούδα –παγώνι	15
«Ο φτωχούλης του Θεού»	16
Το βελοςολέξ	18
Παίζουμε κουτσό;	19
Η Ολυμπιακή φλόγα	20
Η μουριά	22
Ανοικτή Επιστολή (Οι σφραγίδες)	24
Η ποτοαπαγόρευση	28
Απολλωνία Ιλλυρική	30
Ο θηλασμός	32
Ο χαρταετός	34
Οι ιδιαίτερες εθνικές σημαίες	36
Το μπιλιάρδο	38
Νέες εκδόσεις γραμ/μυν Ελλάδας-Κύπρου	40
Σαν Σιμιάο, ο Κινέζος Ιπποκράτης	43
Αχ, αυτό το πλάνο: (Λουλούδια)	44

CONTENTS

Editorial	1
Fish farming	2
The zip fastener	5
The money box	6
Antwerp and its diamonds	8
Enhanced Wines	10
The Inuit tribe	13
Edith Kavel, a nurse heroine.....	14
The giant bat -peacock	15
Saint Francis of Assisi	16
The velosolex	18
The hopscotch	19
The Olympic flame	20
The dice	22
Open Letter (The postmarks)	24
The prohibition	28
Apollonia Illyria	30
The breastfeeding	32
The kite	34
The particular national flags	36
The billiards	38
New stamp issues of Greece and Cyprus	40
San Simiao, the Chinese Hippocrates	43
Thematic plans: (Flowers)	44

“THE THEMATIC PHILATELIST”

Quarterly Journal. Year 21th. No 87, July - September 2021

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, D. Varelas

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31 2102825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

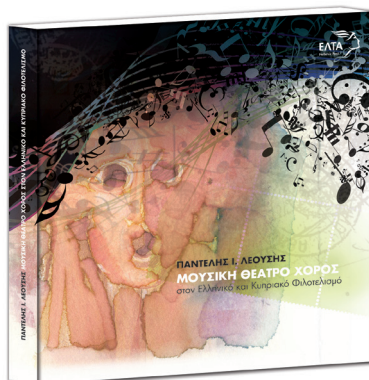
Λόγια & μουσική Π. Λεούση

Ύμνο για σένα θα τραγουδήσω, μικρό χαρτάκι χρωματιστό,
τις αρετές για να τιμήσω και για τα τόσα που σου χρωστώ.
Μικρό χαρτάκι, χάρη σε σένα γνώρισα φίλους, βρήκα χαρές,
γύρισα τόπους, κέρδισα επαίνους, ώρες εξαίσιες, μοναδικές.
Μ' έμαθες στην έρευνα, στην τάξη, μ' έκανες πιο πλούσιο, πιο σοφό.
Πάντοτε μη βρέξει και μη στάξει σ' είχα, με τσιμπίδι και φακό!
Μικρό χαρτάκι αγαπημένο, με συντροφεύεις από παιδί.
Στις αρετές σου κεντώ και υφαίνω γνώση για τέχνη κι αισθητική.
Με ταξιδεύεις σ' άγνωστους κόσμους, μόρφωσης, γνώσης, πολιτισμού.
Κοντά σου βρίσκω καινούργιους δρόμους, στιγμές γαλήνης και στοχασμού...
Μήνυμα αγάπης κι' αδελφосύνης στον κόσμο στέλνεις, ενωτικό,
πρέσβη της γνώσης και της ειρήνης, μικρό χαρτάκι, σ' ευχαριστώ.

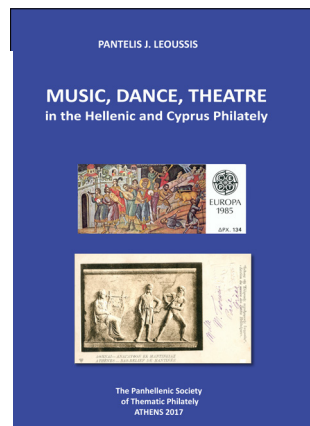
(Έκδοση του Συλλόγου μας)

BALKANFILA 2016 Χρυσό
ITALIA 2018 Μεγάλο Επίχρυσο

(Έκδοση Ελληνικών Ταχυδρομείων)

BALKANFILA 2016 Μεγάλο Επίχρυσο

(Έκδοση του Συλλόγου μας)

ITALIA 2018 Μεγάλο Επίχρυσο
EFIRO 2019 (Ρουμανία) Χρυσό

Ο "Θεματικός Φιλοτελιστής" έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012 Μεγάλο Αργυρό, ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013
Μεγάλο Αργυρό, ΚΥΠΡΟΣ -ΕΛΛΑΔΑ 2014 Μεγάλο Αργυρό, EFIRO 2019 Μεγάλο Επίχρυσο

**Το γεγονός που όλοι περιμένουμε
και όλοι υποστηρίζουμε!**

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:
www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι.

Όπως γράψαμε και στο προηγούμενο τεύχος, το μόνο φωτεινό σημείο της περιόδου που διανύουμε παραμένει η NOTOS 2021. Διότι πέρασε ένα ακόμα τρίμηνο από τη τελευταία μας επαφή χωρίς δραστηριότητες, χωρίς γεγονότα, με τα φιλοτελικά εντευκτήρια να υπολειπονται, με την επιφυλακτικότητα που μας έχει δημιουργήσει η πανδημία να επηρεάζει σημαντικά τη ζωή μας.

Ευτυχώς τα μηνύματα αυτής της σπουδαίας έκθεσης παραμένουν αισιόδοξα. Όλες οι τυπικές διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί, τα διαθέσιμα πλαίσια όλων σχεδόν των τάξεων έχουν καλυφθεί. Όλων, σχεδόν, εκτός αυτών του Θεματικού Φιλοτελισμού! Όχι βέβαια διότι οι θεματικοί εκθέτες έχουν λιγοστέψει διεθνώς και δεν περισσεύουν για τη NOTOS. Απεναντίας. Ο Θεματικός Φιλοτελισμός βρίσκεται διεθνώς στις καλύτερες στιγμές του, με θεματικές συλλογές να τιμώνται με μεγάλα χρυσά και Grand Prix σε διεθνείς εκθέσεις, με θεματικές εκθέσεις κάθε επιπέδου να κατακλύζουν τα εθνικά εκθεσιακά προγράμματα... Είναι βέβαιο ότι τα κενά θεματικά πλαίσια που απομένουν –αν διαβάζοντας αυτές τις γραμμές δεν έχουν ήδη καλυφθεί- οφείλονται σε κάποια σύμπτωση. Γι' αυτό και το φαινόμενο δεν μας ανησυχεί καθόλου. Το μόνο στενάχωρο για εμάς είναι η μικρή συμμετοχή ελληνικών θεματικών συλλογών στη NOTOS 2021. Είναι ένα αγκάθι στην καρδιά μας. Μετά από τόσο αγώνα, με την μακρόχρονη συμβολή του περιοδικού μας, με συγγραφικές προσπάθειες, με την αμέριστη διαπροσωπική βοήθεια που δίδεται σε όποιον την ζητήσει

Λίγο πριν το παρόν τεύχος σταλεί στο τυπογραφείο, είχαμε και την αλλαγή φρουράς στην Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία. Από την διαδικτυακή Γενική Συνέλευση της 25ης Σεπτεμβρίου και τις εκλογές που ακολούθησαν, προέκυψε ένα νέο Διοικητικό Συμβούλιο που διαθέτει όλα τα εχέγγυα για μία άριστη και προοδευτική διοίκηση, κάτι που έχει ανάγκη, προσδοκά και εύχεται όλος ο οργανωμένος φιλοτελισμός της χώρας μας.

Τα νέα του συλλόγου μας είναι ελάχιστα, όπως εξάλλου και όλων των σωματείων. Όλοι είμαστε αιχμάλωτοι των συνεπειών της πανδημίας. Ωστόσο, το περιοδικό μας εξακολουθεί να συντροφεύει αδιάκοπα τα μέλη μας, άρθρα του αναδημοσιεύονται συνεχώς σε ιταλικά έντυπα και ψηφιακά περιοδικά, και ήδη άρχισαν συζητήσεις με δημοτικά πνευματικά κέντρα για να αρχίσουν και πάλι οι θεματικές ομιλίες... Είναι φανερό ότι κάθε μέρα που περνά μας φέρνει πιο κοντά στην ελευθερία.

Καλό φθινόπωρο σε όλους

(και ραντεβού στη NOTOS 2021)

Ο Πρόεδρος

Ιχθυοκαλλιέργεια

Ο Κινέζος πολιτικός Φαν Λέι λέγεται ότι στήριζε τα πλούτη του σε ιχθυοκαλλιέργειες μέσα σε μικρές λίμνες εν έτη 500 π.Χ ενώ αναφορές για καλλιέργεια σπάνιων και πολυτελών ειδών υπάρχουν σε αρχαία κείμενα της Ιαπωνίας. Αρχαιότερη μορφή παράκτιας καλλιέργειας θεωρείται αυτή των οστρακοειδών από τους Αρχαίους Έλληνες, τους Ρωμαίους και τους Ιάπωνες. Ο Αριστοτέλης κάνει αναφορά για καλλιέργειες οστράκων στην Ελλάδα περί το 600 π.Χ. την ίδια περίπου εποχή που ο Πληναιός δίνει λεπτομέρειες για τον Ρωμαϊκό τρόπο καλλιέργειας. Στην Ιαπωνία επίσης ενδείξεις υπάρχουν για καλλιέργεια οστράκων πριν από περισσότερα από 2 χιλιάδες χρόνια, σε περιοχές με έντονη παλίρροια.

Στην περιοχή της Μεσογείου τα πρώτα ίχνη τα βρίσκουμε στην αρχαία Αίγυπτο. Πιο συγκεκριμένα στον τάφο του Ακτιχέπ (2500 π.Χ.) υπάρχουν εικόνες που δείχνουν άνδρες να βγάζουν τιλάπια από μια λίμνη. Οι Ετρούσκοι στην Ιταλία είχαν ιχθυοτροφεία τον 6° αιώνα πχ. Στην Ελλάδα γνωρίζουμε ότι οι υπήρχαν καλλιέργειες οστρακοειδών τον 5° αιώνα π.Χ. Πρόσφατες ανασκαφές στη Μυτιλήνη αποκαλύπτουν ίχνη ιχθυοκαλλιέργειας το 333 π.Χ. Αργότερα οι Ρωμαίοι εκτρέφανε θαλασσινά ψάρια όπως λαβράκι και τσιπούρα τα οποία θεωρούνταν σπάνια και ήταν πολύ δημοφιλή. Αναφέρονται δε και σε βιβλία συνταγών της εποχής όπως το "de Re Coquoquinaria" του Apicio τον 1° αιώνα πχ. Έκτοτε αυτό το είδος ιχθυοκαλλιέργειας χάθηκε με το τέλος της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Επανεμφανίστηκε τον 15° αι-

ώνα σε μεγάλης κλίμακας ιχθυοκαλλιέργειες σε λιμνοθάλασσες της Αδριατικής με το όνομα vallicultura (υδατοκαλλιέργεια σε παράκτιες λιμνοθάλασσες).

Μία από τις πρώτες πραγματείες για την ιχθυοκαλλιέργεια γράφτηκε από τον Κινέζο Fan Li το 473 π.Χ. Ασκήθηκε επίσης στη Χαβήη πριν από την άφιξη των Ευρωπαίων εξερευνητών.

Η ιχθυοκαλλιέργεια μπορεί να εφαρμοστεί σε γλυκό, υφάλμυρο ή αλμυρό νερό και είναι ένας από τους κλάδους της

υδατοκαλλιέργειας.

Οι δύο κύριες οικογένειες ιχθυοκαλλιέργειας είναι η λιμνιαία, σε φυσική ή τεχνητή χλωμάτινη λεκάνη, στην οποία τα ψάρια τρέφονται πλήρως ή εν μέρει από την βιολογική παραγωγή του περιβάλλοντος, και η εντατική, η οποία γίνεται σε τεχνητές λίμνες ή κλωβούς, όπου τα ψάρια εκτρέφονται αποκλειστικά με τροφή που παρέχεται από τον ιχθυοτρόφο.

Η πλειονότητα των ψαριών που καταναλώνονται στον κόσμο προέρχεται από ιχθυοκαλλιέργειες, και το 90% των εκτρεφόμενων ψαριών παράγεται στην Ασία.

Τα συχνότερα εκτρεφόμενα είδη είναι ο κυπρίνος, ακολουθούμενος από τιλάπια, τους σολομούς και τα γατόψαρα.

Σύμφωνα με στοιχεία του 2014, η παγκόσμια παραγωγή ψαριών ήταν 50 εκατομμύρια τόνοι.

Η λιμνιαία ιχθυοκαλλιέργεια είναι η παλαιότερη και ευρύτερα χρησιμοποιούμενη τεχνική όσον αφορά τον όγκο παραγωγής. Τα είδη που προσαρμόζονται σε αυτόν τον τρόπο παραγωγής είναι παμφάγα ή φυτοφάγα,

Πλωτοί κλωβοί ιχθυοκαλλιέργειας.

Ιχθυοτροφείο στο Αφγανιστάν

Εργάτες ψαρεύουν με την απόψη από τους κλωβούς.

Περισσότερα από 20 εκατομμύρια τόνοι κυπρίνων, 2 εκατομμύρια τόνοι τιλάπια και άλλα τόσα γατόψαρα παράγονται με αυτές τις τεχνικές, κυρίως στην Ασία.

Στην Ευρώπη, υπάρχουν πολλές περιοχές λιμνιστών ιχθυοκαλλιέργειών, ιδιαίτερα στην Ανατολική Ευρώπη. Στη Γαλλία, η παραγωγή συγκεντρώνεται σε έξι διαφορετικές περιοχές, σε λίμνες που ανήκαν παλαιότερα σε μοναστήρια. Καθώς οι κυπρίνοι αντικαθιστούσαν το κρέας της Παρασκευής, οι μοναχοί τους εξέτρεψαν εντατικά.

Στη Νοτιοανατολική Ασία, η εκτροφή ψαριών σε λίμνες είναι στην πραγματικότητα μέρος ενός συστήματος όπου η λίμνη είναι η βάση ανακύκλωσης της οργανικής ύλης στο γεωργικό σύστημα. Η εκτροφή ψαριών σε μια λίμνη καθιστά δυνατό τον διπλασιασμό της αξιοποίησης των ζωικών και αγροτικών αποβλήτων. Αυτό διότι η οργανική ύλη ανακυκλώνεται άμεσα από σαπροφάγους οργανισμούς, οι οποίοι στη συνέχεια καταναλώνονται από τα ψάρια, και διότι η ορμητική ύλη βοηθά στην υποστήριξη της εντατικής παραγωγής φυτοπλαγκτού, επιταχύνοντας κατά συνέπεια ολόκληρη την τροφική αλυσίδα.

Μία λίμνη κατάλληλα τροφοδοτημένη με αγροτικά απόβλητα μπορεί ακόμα και να δεκαπλασιάσει την παραγωγή ψαριών. Σε ένα παραδοσιακό ασιατικό αγρόκτημα, η λίμνη ανακυκλώνει τα περιττώματα ζώων (χοιρινών, πουλερικών), το προϊόν των οπιοίων μετά τον

καθαρισμό της λιπαίνει πλούσια με οργανικές ύλες το καλλιεργούμενο έδαφος. Γι' αυτό και οι στάβλοι των ζώων εγκαθίστανται συχνά πάνω ή δίπλα στη λίμνη, με τα περιττώματά τους να πέφτουν απευθείας στο νερό μέσω μιας σχάρας. Υπάρχουν συστήματα εντατικής ιχθυοκαλλιέργειας που δίνουν αποδόσεις 10 τόνων ανά έτος και ανά 10 στρέμματα, με εξωτερική προσθήκη τροφής και μηχανικό αερισμό του νερού.

Μια παραδοσιακή ασιατική τεχνική καλλιέργειας κυπρίνου σε συνδυασμό με την καλλιέργεια ρυζιού αποτέλεσε αντικείμενο πρόσφατων μελετών. Αυτές οι μελέτες έχουν δείξει ότι η παρουσία κυπρίνου κατέστησε δυνατή τη χρήση 35% λιγότερων φυτοφαρμάκων και 25% λιγότερων λιπασμάτων. Ο κυπρίνος μπορεί να καταπολεμήσει αποτελεσματικά έναν μύκητα που προσβάλλει το ρύζι (*magnaporthe grisea*), ή άλλα παράσιτα όπως

το *Nilaparvata lugens*. Καταναλώνει επίσης έναν ορισμένο αριθμό εντόμων και ασπόνδυλων, ικανών να προσβάλλουν το ρύζι, και επιπλέον, καθιστά δυνατή τη ρύθμιση της

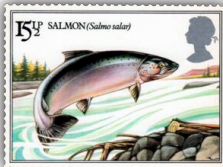
Στην εντατική ιχθυοκαλλιέργεια, είναι απαραίτητη η συσκευή οξυγόνωσης του νερού. Το οξυγόνο εγχέεται στο νερό μέσω αντλίας, δίνοντάς του ένα υπόλευκο χρώμα. Αυτή η μέθοδος εφαρμόζεται σε πλήρως ή μερικώς κλειστούς χώρους (χωμάτινες, τσι-

Σε πολλές χώρες της Ασίας οι στάβλοι βρίσκονται επάνω ή δίπλα στα ιχθυοτροφεία.

Τιλάπια και κυπρίνοι...

...σολομοί και γατόψαρα, περιλαμβάνονται στα συχνότερα εκτρεφόμενα ψάρια στην Νοτιοανατολική Ασία.

Ιχθυοτροφεία της Β.Κορέας με τα ψάρια που κυρίως εκτρέφουν: οξύρρυγχος, siniperca, γατόψαρο, σολομός.

μεντένιες ή πλαστικές λεκάνες, γιγαντιαίους πλωτούς κλωβούς κ.λπ.), τόσο σε γλυκό νερό, όσο και στην ανοιχτή θάλασσα, ανάλογα με το είδος. Αυτή η ανάνεωση στοχεύει στη διατήρηση του νερού πλούσιου σε οξυγόνο και φτωχό σε αμμωνία.

Για ορισμένα είδη, ο ιχθυοκαλλιεργητής ελέγχει το φύλο των ψαριών ή το τροποποιεί για λόγους καλύτερης παραγωγής. Με τις γενετικές και άλλες επεμβάσεις, πετυχαίνει την αναπαραγωγή μόνο ατόμων του ίδιου φύλου. Καθώς σε πολλά είδη η αναπαραγωγή κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης, σε ένα χώρο τόσο μικρό όσο εκείνο των λιμναίων ιχθυοτροφείων, αποτελεί συχνά αιτία απώλειας ενέργειας ή και θανάτου ατόμων, τα φύλα εκτρέφονται ξεχωριστά ή μόνο εκείνο που μεγαλώνει ταχύτερα. Κατόπιν, οι θηλυκοί οξύρρυγχοι φέρνουν περισσότερα χρήματα χάρη στα αβγά τους που δίνουν το χαβιάρι, γ'αυτό και προτιμούνται. Αλλά και ο θηλυκός σολομός προτιμάται από τον ιχθυοτρόφο, επειδή τα αρσενικά ωριμάζουν πρόωρα σεξουαλικά, κάτι που επιβραδύνει απότομα την ανάπτυξή τους και καθιστά βίαιη τη συμπεριφορά τους. Τέλος, τα αρσενικά τιλάπια επιλέγονται επειδή μεγαλώνουν δύο φορές πιο γρήγορα από τα θηλυκά, και χωρίς την παρουσία θηλυκών αποφεύγεται η αναπαραγωγή τους στις λίμνες εκτροφής.

Στη Γαλλία, αλλά και σε άλλες χώρες, η πέστροφα που προορίζεται να γίνει καπνιστή ή φιλέτο είναι πάντα θηλυκή και έχει υποστεί διάφορες γενετικές μεταβολές, μεταξύ των οποίων και η προσθήκη ανδρογόνων ορμο-

νών στη διατροφή τους.

Καπνιστή πέτροφα γίνεται η θυλική, συχνά μετά από γενετικές μεταλλάξεις.

Τσιπούρα και λαβράκι είναι τα συχνότερα εκτρεφόμενα ψάρια στις χώρες της Μεσογείου

Κρανιός, συναγρίδα και φαγκρί, καλλιεργούνται σε μικρότερη κλίμακα στις μεσογειακές χώρες.

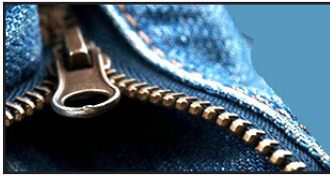

τόνος. Η εκτροφή γίνεται κυρίως σε πλωτούς δικτυοκλωβούς, και σε πολύ μικρότερη κλίμακα σε χερσαίες εγκαταστάσεις όπως σε χώρες της Ασίας.

Η παραγωγή της Μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας στηρίζεται κυρίως από τα δύο πιο γνωστά και δημοφιλή σαρκοβόρα ψάρια που είναι το λαβράκι και η τσιπούρα. Αυτά τα δύο είδη αποτελούν το 95% της συνολικής παραγωγής των ιχθυοκαλλιεργειών. Παρόλα αυτά κερδίζει έδαφος η καλλιέργεια ομοειδών ψαριών, όπως το φαγκρί, μυτάκι, μυλοκόπι, συναγρίδα. Η χώρα μας αναδεικνύεται η μεγαλύτερη παραγωγός μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας, με σταθερή παραγωγή πάνω από το 40% της παγκόσμιας παραγωγής, με δεύτερη την Τουρκία με 30% που είναι μέχρι στιγμής και ο βασικός μας ανταγωνιστής. Το γεγονός αυτό μας έχει αποφέρει σημαντικά οφέλη, τόσο στην παραγωγή οικονομικής και σημαντικής ποιότητας τροφή, όσο συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας, προσφέρει στην οικονομία και βοήθα στον αποικισμό ακατοίκητων νησιών και βραχονησίδων.

Σήμερα, στην Ελλάδα υπάρχουν πάνω από 65 εταιρείες ιχθυοκαλλιέργειας που απασχολούν περίπου 18.000 εργαζομένους, έχουν κύκλο εργασιών 800 εκατομμυρίων και εξαγωγές 400 εκατομμυρίων ευρώ.

Εκτός από την τσιπούρα και το λαβράκι, εκτρέφονται σε μικρότερη κλίμακα μυτάκι, φαγκρί, λυθρίνι, κρανιός, συναγρίδα και

Το φερμουάρ

Πέρασε πολύς καιρός μέχρι να εφευρεθεί το ταπεινό φερμουάρ και να κάνει πιο εύκολη τη ζωή μας. Ασχολήθηκαν με αυτό πολλοί αφοσιωμένοι εφευρέτες, αν και κανένας δεν έπεισε το κοινό να δεχτεί το φερμουάρ ως μέρος της καθημερινής ζωής. Ήταν τα περιодικά και η βιομηχανία της μόδας που έκαναν το φερμουάρ το δημοφιλές αντικείμενο που είναι σήμερα.

Το 1851 ο Αμερικανός Elias Howe πήρε στις ΗΠΑ δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για μια εφεύρεσή του, πρόγονο του φερμουάρ. Ήταν μια σειρά από πόρπες που κούμπωναν με πίεση προς μία κατεύθυνση και ξεκούμπωναν με πίεση προς την αντίθετη φορά.

Ο Whitcomb L. Judson ήταν εκείνος που το 1893 παρουσίασε στην παγκόσμια έκθεση του Σικάγου μια βελτιωμένη έκδοση, το πρωτοποριακό «clasp locker», στην οποία, αντί για πόρπες, χρησιμοποίησε μικρούς γάντζους στη μία πλευρά και μικρές θηλιές στην απέναντι. Η εφεύρεσή του ήταν πιο πρακτική αλλά το κούμπωμα δεν είχε πάντα επιτυχία. Το νέο προϊόν πούλησε μόνο είκοσι κομμάτια. Το 1894 η εταιρία που συστάθηκε για την παραγωγή αυτού του τύπου φερμουάρ λειτουργούσε με μεγάλη

Στις αρχές του 20ου αιώνα ο Σουηδός μηχανικός Gideon Sundbäck, ο οποίος εργαζόταν σε μια εταιρεία που έφτιαχνε συνδετήρες, σχεδιάζει το διαχωριστικό κούμπωμα και στις 20 Μαρτίου 1917 καταθέτει και επίσημα την πατέντα της εφεύρεσής του με το όνομα «Separable Fastener» (διαχωριστικό κούμπωμα). Επίσημως λοιπόν, η εφεύρεση του φερμουάρ «χρεώνεται» στον Sundbäck.

Η καινοτομία του ήταν να τοποθετηθεί

ένα λακκάκι στο κάτω μέρος του κάθε δοντιού και μια «μύτη» στην κορυφή ώστε να κινείται ο «οδηγός» πάνω σε αυτά. Ως αποτέλεσμα, η σύνδεση μεταξύ των δύο σειρών των δοντιών είναι ισχυρή, διότι κανένα δόντι δεν έχει αρκετό χώρο για να κινηθεί προς τα επάνω ή προς τα κάτω και να έρθουν χώρια.

Δημιούργησε επίσης το μηχάνημα παραγωγής για τα νέα φερμουάρ. Η εφεύρεσή του αποτελείται από δύο σειρές δοντιών και μια λαβή - οδηγό, η οποία, όταν σύρεται προς τη μία πλευρά, κουμπώνει αναγκάζοντας το κάθε δόντι να μπει το ένα ανάμεσα στα δύο απέναντί του. Όταν ο οδηγός σύρεται προς την αντίθετη πλευρά, τα δόντια

απελευθερώνονται και ο μηχανισμός ανοίγει.

Το 1935 η Elsa Schiaparelli σχεδίασε γυναικεία ρούχα με φερμουάρ για την ανοιξιάτικη κολεξιόν της. Ήταν η πρώτη σχεδιάστρια που έφτιαξε πολύχρωμα και μεγάλα φερμουάρ, τα οποία περισσότερο διακοσμούσαν το ρούχο, παρά είχαν κάποια λειτουργική χρησιμότητα.

Η μεγάλη νίκη του φερμουάρ ήρθε το 1937 όταν Γάλλοι σχεδιαστές μόδας αντικατέστησαν τα κουμπιά στα παντελόνια με αυτό. Τότε το αντρικό περιοδικό Esquire ανακήρυξε το φερμουάρ ως την «Πρωτοποριακή Ιδέα της Ραπτικής για τους Άντρες» και ανάμεσα στις πολλές αρετές του νέου αξεσουάρ περιλάμβανε και το γεγονός ότι με αυτό οι άντρες δεν θα ξεχνάνε ποτέ να κουμπωθούν.

Τα φερμουάρ σήμερα δεν γίνονται μόνο από το μέταλλο, αλλά και από νάιλον και από πολλά άλλα υλικά. Διατίθενται σε πολλά διαφορετικά μήκη, χρώματα και στυλ.

Ο Howe, εφευρέτης της ραπτομηχανής, ασχολήθηκε πρώτος με το φερμουάρ.

Ο κουμπαράς

Ο κουμπαράς ήταν η προσωπική «τραπέζική θυρίδα» των παιδικών μας χρόνων μέχρι το τέλος του περασμένου αιώνα. Στον 21ο αιώνα έχει σχεδόν εξαφανιστεί και αποτελεί, πλέον, μια γοητευτική παιδική ανάμνηση για τους περισσότερους από εμάς. Ας θυμηθούμε για λίγο πόσα όνειρα κάναμε κουνώντας τον κουμπαρά για να υπολογίσουμε, ανάλογα με το βάρος και τον ήχο, πόσες περίπου ήταν οι οικονομίες μας. Στο σπάσιμο του κουμπαρά η αγωνία έφτανε στο κατακόρυφο. Όποιο και να ήταν το αποτέλεσμα του μετρήματος, εκείνη τη στιγμή ήμασταν «πλούσιοι» και το μόνο που σκεφτόμασταν ήταν που θα ξοδέψουμε τις οικονομίες μας. Κι όταν δεν μας έφταναν για την εκπλήρωση του στόχου, τότε προστρέχαμε σε γονείς, παππούδες και γιαγιάδες, κυρίως, για το συμπλήρωμα, το οποίο πάντα βρισκόταν στο τέλος. Η έννοια της αποταμίευσης είναι διαδεδομένη στα μυρμηγκία και τις μέλισσες, έντομα τα οποία περνούν ολόκληρη τη ζωή τους αποθηκεύοντας τροφή για τις δύσκολες εποχές.

Ο κουμπαράς είναι τουρκική λέξη (kumbara) με περσική προέλευση (khum-barah) και σημαίνει μικρό κουτί. Το συναντάμε στα σκεύη του ανθρώπου από αρχαιοτάτων χρόνων. Ένας κουμπαράς 1ου-2ου μΧ αι. εκτίθεται στο σταθμό μετρό του Συ-

ντάγματος που σημαίνει ότι ήδη, από την αρχαιότητα, ο άνθρωπος ήθελε ένα μέρος να αποθηκεύει τις αποταμιεύσεις του. Κουμπαράδες της αρχαιότητας, βρίσκονται σε πολλά μουσεία σε όλο τον κόσμο. Οι κουμπαράδες στην πρώιμη μορφή τους, ήταν κατασκευασμένοι από πηλό για να αντέχει στο βάρος των νομισμάτων. Οι Ρωμαίοι στην έναρξη κάθε χρονιάς παρέδιδαν έναν κουμπαρά στα παιδιά τους με στόχο να τα παρακινήσουν στην αρετή της αποταμίευσης. Το πιο συνηθισμένο σχήμα κουμπαρά ήταν ο κώνος με μια υποδοχή για τα κέρματα, υπήρξαν, όμως, και άλλα σχήματα όπως οβάλ, τετράγωνα κλπ. Από τις ανασκαφές έχουν βρεθεί κουμπαράδες διακοσμημένοι με θεούς (κυρίως τον Ερμή) και περίτεχνα σχέδια.

Στο μεσαίωνα οι κουμπαράδες αποκτούν άλλη χρήση. Οι κεραμικοί κουμπαράδες μπορεί να χρησιμοποιούνται από τα μικρά παιδιά, αλλά οι ενήλικες που θέλουν να προστατέψουν τα χρήματά τους, αφού οι τράπεζες είναι ανύπαρκτες, φτιάχνουν μεταλλικά κουτιά, τα οποία άλλα διατηρούν τη σχισμή για να χωράνε τα νομίσματα κι άλλα έχουν μικρό άνοιγμα ως μικρά χρηματοκιβώτια, τα οποία πολλές φορές θάβονται στη γη ή σε κρύπτες από τους ιδιοκτήτες τους, για το φόβο των κλεφτών. Έτσι ο κουμπα-

Το καλύτερο σύμβολο αποταμιευτή ήταν ανέκαθεν ο μέρμηγκας!

ράς εξελίσσεται, με την πάροδο του χρόνου και σε μέγεθος και σε υλικό κατασκευής σε ένα σφυρήλατο σεντούκι, το οποίο πολλές φορές έχει εξαιρετικό φινιρίσμα και διακόσμηση. Μετά βεβαιότητας, θα μπορούσε να πει κάποιος ότι ο κουμπάρας είναι ο πρόγονος της σύγχρονης τραπεζικής θυρίδας. Στην πόλη Ράντερς της Δανίας υπάρχει μουσείο κουμπάρων το οποίο μπορείτε να δείτε στον σύνδεσμο που ακολουθεί: (<https://www.youtube.com/watch?v=5rIKCuUf2Xw&t=25s>).

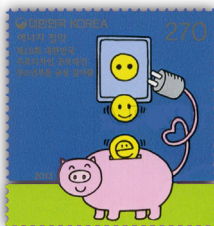
Για το ερώτημα γιατί η συντριπτική πλειοψηφία των κουμπάρων είχε το σχήμα ενός χαριτωμένου, συνήθως ροζ, γουρουνιού, οι εκδοχές είναι διάφορες με κύριες μια λαογραφική και μία προερχόμενη από παραφθορά της αγγλικής γλώσσας. Κατά τη λαογραφική εκδοχή, ο χοίρος υπήρξε σύμβολο της γονιμότητας, της χρησιμότητας και της λιτότητας από την αρχαιότητα. Από τη μία πλευρά, αυτό οφειλόταν στον μεγάλο αριθμό χοιριδίων, και από την άλλη πλευρά, οι χοίροι πάχαιναν και αύξαναν τον όγκο τους τρεφόμενοι με υπολείμματα ή απορρίμματα. Έτσι κατά τη λαϊκή σοφία, όπως ο χοίρος παχαίνει από τα περισσεύματα

έτσι και οι κουμπάρδες γεμίζουν από τις μικρές οικονομίες μας. Κατά την εκδοχή της παραφθοράς της γλώσσας οι κουμπάρδες στο Μεσαίωνα, επειδή το μέταλλο ήταν ακριβό, τα πιάτα και οι γλάστρες φτιάχτηκαν από έναν οικονομικό πορτοκαλί πηλό που ονομάζεται rygg. Με αυτό έφτιαχναν και τους κουμπάρδες. Με τον χρόνο η προφορά του «y» άλλαξε σε «i», το rygg τελικά ακουγόταν σαν «χοίρος rig». Έτσι

τα επόμενα διακόσια έως τριακόσια χρόνια, καθώς εξελίχθηκε η αγγλική γλώσσα, ο πηλός (rygg) και το ζώο (rig) εξομοιώθηκαν ηχητικά, και οι Ευρωπαίοι ξέχασαν ότι το rygg κάποτε αναφερόταν στα πήλινα αγγεία και τον 19ο αιώνα, όταν οι αγγλικί αγγειοπλάστες έλαβαν αιτήματα για κουμπάρδες rygg, άρχισαν να τους παράγουν σε σχήμα χοίρου. Το ροζ, ως κατ'εξοχή χρώμα του κουμπάρ, προτιμήθηκε για να προσελκύσει τα μικρά παιδιά που θα το έβλεπαν σαν παιχνίδι.

Ο κουμπάρας, είτε με την μορφή του χαμογελαστού χοίρου, είτε με την μορφή του κουμπάρου του Ταμειευτηρίου με το κλειδάκι, πάντα θα είναι χαραγμένος στη μνήμη μας με ευχάριστες στιγμές.

Δημήτρης Βαρελάς

Τύποι κουμπάρων διαφόρων χωρών, συμβολικοί ή πραγματικοί, όλοι με σκοπό να προπαγανδίσουν την αποταμίευση.

Στην Αμβέρσα του Βελγίου υπάρχει μία περιοχή που είναι γνωστή ως η παγκόσμια πλατφόρμα διαμαντιών. Το 70% των διαμαντιών στον κόσμο προέρχεται από εκεί, όπου υπάρχει και το Κλαμπ Διαμαντιών της Αμβέρσας, το μεγαλύτερο χρηματιστήριο ακατέργαστων και κομμένων διαμαντιών στον κόσμο. Σε αυτή την περιοχή των 10.000 κατοίκων, υπάρχουν 1.700 εταιρείες διαμαντιών και 4.500 έμποροι, αλλά και τέσσερα από τα μεγαλύτερα χρηματιστήρια διαμαντιών παγκοσμίως.

Η συνοικία των διαμαντιών της Αμβέρσας υπάρχει από τον 15ο αιώνα, αλλά οι πρώτες ροές διαμαντιών εμφανίστηκαν εκεί το 1886, όταν έμποροι διαμαντιών άρχισαν να συγκεντρώνονται για να ανταλλάξουν και να πουλήσουν ακατέργαστα και κομμένα διαμάντια. Επτά χρόνια μετά, ίδρυσαν το Diamond club, τον πρώτο χώρο σύγκλισης των διαμαντιών στον κόσμο, ο οποίος εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι σήμερα και να λειτουργεί στις ίδιες εγκαταστάσεις.

Τον 16ο αιώνα, ο Βασιλιάς της Ισπανίας Φίλιππος Β' λεηλάτησε την πόλη της Αμβέρσας, προκαλώντας την φυγή πολλών βιομηχάνων

διαμαντιών προς άλλες πόλεις, ιδίως στο Άμστερνταμ.

Το 1904, δημιουργήθηκε το πρώτο χρηματιστήριο διαμαντιών, το Beurs voor Diamanthatel. Με τις πολλές ανταλλαγές και τις παγκόσμιες ροές διαμαντιών, η περιοχή άρχισε να παίρνει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Αυτό μέχρι την έλευση του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου, οπότε σηματοδοτήθηκε μια πρώτη διακοπή στην ανάπτυξη της, προς όφελος της Ολλανδίας που είχε παραμείνει ουδέτερη. Χρησιμοποιώντας, ωστόσο, η βελγική κυβέρνηση

διάφορες πολιτικές και επεμβάσεις, κατάφερε να αναζωογονήσει γρήγορα την Αμβέρσα. Απόδειξη ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ των δύο πολέμων, η πόλη είχε περίπου 10.000 εργαζόμενους που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους σε 160 εργοστάσια κοπής.

Με την κατάληψη του Βελγίου από τους Ναζί το 1940, 26.000 Εβραίοι απελάθηκαν από την Αμβέρσα και το 1942 η Ναζιστική Γερμανία επίταξε όλα αποθέματα διαμαντιών, διακόπτοντας την ανάπτυξη της περιοχής και της οικονομίας της.

Μετά τον πόλεμο, η περιοχή θα βιώσει

«100 χρόνια του Κλαμπ Διαμαντιών της Αμβέρσας»

Εντυπωσιακά διαμάντια που πέρασαν από τις «θωπίες» των εργαστηρίων της Αμβέρσας.

και πάλι μια περίοδο ευημερίας. Το 1973, μετά από συνεργασία της βελγικής κυβέρνησης και διαφόρων εκπροσώπων της βιομηχανίας διαμαντιών, ιδρύθηκε το Παγκόσμιο Κέντρο Διαμαντιών της Αμβέρσας, με σκοπό την προώθηση του τομέα και την προστασία του κοινού. Μία από τις δραστηριότητές του είναι και η έκδοση πιστοποιητικών ποιότητας των διαμαντιών. Αυτό συνέβαλε στο να αποκτήσει η περιοχή ακόμα μεγαλύτερη σημασία.

Το 2003, το Κέντρο Διαμαντιών υπέστη την «διάρρηξη του αιώνα», όπως ονομάστηκε. Αφαιρέθηκαν διαμάντια αξίας περίπου 100 εκατομμυρίων ευρώ, τραυματίζοντας την οικονομία της περιοχής και υποχρεώνοντας τους αρμοδίους στην τοποθέτηση πολλών καμερών ασφαλείας, εμποδίων για την αποτροπή πρόσβασης σε αυτοκίνητα, με παράλληλες συχνές περιπολίες της αστυνομίας. Άλλοι λόγοι επιβεβλημένοι γι' αυτά τα μέτρα ασφαλείας ήταν η επίθεση του 1981 σε μια συναγωγή στην Αμβέρσα στην περιοχή των διαμαντιών και η αύξηση των τρομοκρατικών επιθέσεων στην Ευρώπη.

Η περιοχή διαμαντιών της Αμβέρσας είναι ένας χώρος που κατοικείται από δύο διαφορετικές μεγάλες κοινότητες: Εβραίους εμπόρους διαμαντιών και Ινδούς Τζαϊνιστές.

Τα μέλη της κοινότητας των Εβραίων εμπόρων διαμαντιών αναγνωρίζονται συ-

νήθως από τα μαύρα καπέλα τους. Είναι οι πρώτοι που βρήκαν καταφύγιο στην Αμβέρσα τον 15ο αιώνα, μετά την εκδίωξή τους από την Ισπανία και την Πορτογαλία.

Οι Ινδοί εμφανίστηκαν στην περιοχή από τη δεκαετία του 1970. Και οι δύο κοινότητες αυξάνουν συνεχώς και προοδευτικά τους πληθυσμούς τους.

Οι Ινδοί αντιπροσωπεύουν σήμερα το 60 με 70% των του κόσμου των διαμαντιών. Προκειμένου να διατηρήσουν ισχυρή την κοινότητά τους και το κύρος τους, ασκούν την ενδογαμία. Έτσι, για αρκετές δεκαετίες, οι Ινδοί παντρεύονται αποκλειστικά με μέλη άλλων ινδικών οικογενειών, με αποτέλεσμα ο πληθυσμός τους να αυξάνεται και η «αυτοκρατορία» τους να μεγαλώνει.

Η πιο διάσημη οικογένεια διαμαντιών στην Αμβέρσα είναι η ινδική οικογένεια με το επώνυμο Σαχ (Shah).

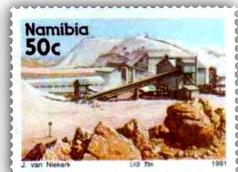
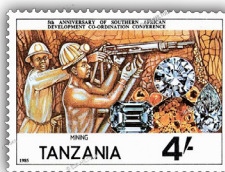
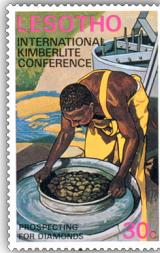
Παρά την ισχυρή τους δύναμη στην αγορά διαμαντιών, οι Ινδοί έμποροι είναι γενικά γνωστοί για την απλότητά τους.

Σε ότι αφορά τους Εβραίους εμπόρους, και μόνο η παρουσία μιας συναγωγής στην περιοχή δείχνει τη σημαντική εμφύτευση του εβραϊκού πληθυσμού σε αυτό το μέρος. Η συναγωγή συγκεντρώνει σχεδόν 300 οικογένειες και συνεχίζει να αναπτύσσεται.

Παντελής Λεούσης

Τα διαμάντια του Ζαΐρ καθώς και πολλών άλλων χωρών περνούν από την Αμβέρσα.

Τα διαμάντια λαμβάνονται με εξόρυξη, με κοσκίνισμα της άμμου ποταμών ή και επιφανειακά.

Η «επιπόνηση» των Ενισχυμένων - με προσθήκη αλκοόλ - Οίνων απάντησε στην ανάγκη της υπερπόντιας ναυσιπλοΐας, για κρασιά που δεν αλλοιώνονται κατά την διάρκεια των μακρινών θαλάσσιων ταξιδιών.

Οι Ενισχυμένοι Οίνοι αποτελούν μία από τις τρεις μεγάλες κατηγορίες των κρασιών, οι δύο άλλες είναι οι Αφρώδεις Οίνοι, με γνωστότερο εκπρόσωπο τους την Σαμπάνια, και οι Ήρεμοι Οίνοι που είναι η ευρύτερη και πλέον διαδεδομένη οικική κατηγορία.

Το κριτήριο που διαφοροποιεί τους Ενισχυμένους Οίνους έναντι των άλλων είναι η υψηλότερη περιεκτικότητα σε αλκοόλ (μεταξύ 15 – 22%), η οποία επιτυγχάνεται από την τεχνητή διακοπή της αλκοολικής ζύμωσης με την προσθήκη αλκοόλης.

Τα πλέον γνωστά είδη Ενισχυμένων Οίνων, που όμως δεν ακολουθούν την ίδια, κοινή μέθοδο «ενίσχυσης», είναι τα πορτογαλικά Πόρτο και Μαδέιρα, το ανδαλουσιανό Σέρυ, η σικελική Μαρσάλα, οι Οίνοι Γλυκείς Φυσικοί (VDN – Vin Doux Naturel) καθώς και το δημοφιλέστερο των εφθαικών πάρτι πολλών, το Βερμούτ.

Το Πόρτο προέρχεται από τους αμπελώνες της προστατευόμενης από την Unesco κοιλάδας του ποταμού Ντούρο και παράγεται από μεγάλο αριθμό ποικιλιών με το Ερυθρό να είναι το βασικότερο χρώμα των ενισχυμένων Πόρτο, με το Ροζέ σε μικρότερο και το Λευκό σε ελάχιστο βαθμό.

Τα Λευκά, τα Ρουμπινί (Ruby) και τα Ροζέ Πόρτο ανήκουν στα βασικά είδη που συνήθως πίνονται φρέσκα. Ο χρόνος ωρίμανσης των ερυθρών Πόρτο μπορεί να φτάσει μέχρι και 40 χρόνια πριν εμφανιστεί και συγκαταλέγονται σε μια ιδιαίτερη κατηγορία εξαιρετικών ενισχυμένων οίνων. Κινητήριος εμπορική δύναμη για την ταχύτατη εξάπλωση των Πόρτο υπήρξε η αγγλο-πορτογαλική Συνθήκη του Μάθιουεν (1703) που προσέφερε

προνομιακή δασμολογική αντιμετώπιση στα πορτογαλικά κρασιά έναντι των γαλλικών.

Η στρατηγική θέση των νήσων Μαδέιρα στους θαλάσσιους εμπορικούς δρόμους του Ατλαντικού από τα μέσα

του 16ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα (το κανάλι του Σουέζ άνοιξε το 1869) προς την Αμερική αλλά και προς την Ασία

Το Πόρτο καλλιεργείται στην κοιλάδα του ποταμού Ντούρο

Ετικέτα Φιάλης του Πόρτο «Quinta do Estanho»

Μηχανόσημο, με «Πόρτο, η πόλη του κρασιού του Πόρτο»

Μαδέιρα: Από την αμπελοκαλλιέργεια στο ποτήρι, σε 4 γραμματόσημα.

κατέστησαν την μικρή νησιωτική συστάδα το σημαντικότερο κέντρο ανεφοδιασμού για τα ποντοπόρα πλοία των Ευρωπαίων. Η οινοπαραγωγή στην Μαδέιρα είχε ήδη αναπτυχθεί από τις αρχές του 16ου αιώνα με κρασιά μέτριας ποιότητας που αργότερα τους προσέθεσαν αλκοόλ ώστε να διατηρούνται περισσότερο στα μακρά υπερπόντια ταξίδια.

Η πρόσθεση του αλκοόλ καθώς και θερμοκρασία του Ισημερινού μετέτρεψαν τα κρασιά Μαδέιρα σε εξαιρετικής ποιότητας (με γεύσεις ψημένων ξηρών καρπών και φρούτων, καραμέλας κα) ενισχυμένα κρασιά. Οι προποτίσεις και ο εορτασμός με κρασί Μαδέιρα της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας από τους «πατέρες» του αμερικανικού έθνους ήταν έμπρακτη αναγνώριση της ποιοτικής του υπεροχής.

Η βασικότερη ποικιλία σταφυλιού είναι η ερυθρή Tinta Negra και οι λευκές ποικιλίες Sercial (ξηρή), Verdelho (ημίξηρη), Boal (ημίγλυκη) και Malmsey ή Μαλβάζια (γλυκειά).

Τα κρασιά Μαδέιρα χωρίζονται σε βασικά κρασιά, κρασιά ωρίμανσης από 3 έως 15 ετών καθώς και κρασιά παλαίωσης έως και 40 ετών και περιεκτικότητα σε αλκοόλ μεταξύ 18 - 20%.

Τα κρασιά Μαδέιρα πλέον μπορεί να μην διατηρούν την παλαιότερη αίγλη τους εξακολουθούν όμως να προσφέρουν ακόμη και σήμερα ποιοτικά ενισχυμένα κρασιά.

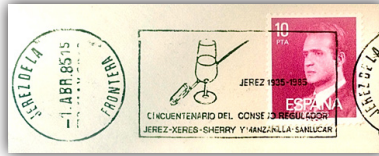
Το Σέρου είναι ένα οξειδωμένο ενισχυμένο κρασί από το Κάδιθ της Ανδαλουσίας και ειδικότερα από το «οιλικό τρίγωνο» ανάμεσα στις περιοχές του Χερέθ των Συνόρων (Jerez de la Frontera), του Σανλούκαρ ντε Μπαρραμέδα (Sanlúcar de Barrameda) και το Λιμένα της Παρθένου Μαρίας (Puerto de Santa Maria). Η αγγλική του ονομασία Σέρου, και αντίστοιχα η γαλλική του Ξεγέζ (Xérés), αμφότερες αποτελούν παραφθορά της ισπανικής του ονομασίας Χερέθ (Jerez).

Η φήμη του ανδουλουσιανού Σέρου σε όλο τον Κόσμο, οφείλεται σε έναν «άρπαγα» τον Σερ Φράνσις Ντρεϊκ που το 1587 κατ' εντολή της βασίλισσας της Αγγλίας Ελισάβετ της Α' εφόρμησε στο λιμάνι του Κάδιθ, κατέστρεψε μεγάλο μέρος της κραταιάς ισπανικής Αρμάδας και «αιχμαλώτισε» 1.300 τόνους (!!!) Σέρου. Χάρης στο γεγονός αυτό το Σέρου έγινε το αγαπημένο ποτό των Άγγλων αρχικά και άλλων ευρωπαίων όπως των Γάλλων και των Ολλανδών αργότερα.

Οι τρεις επιτρεπόμενες λευκές ποικιλίες σταφυλιών από τις οποίες παράγεται το Σέρου είναι η Παλομίνο (Palomino) κατά συντριπτική πλειοψηφία, και σε πολύ μικρότερο ποσοστό οι ποικιλίες Πέδρο Χιμένεθ (Pedro Ximénez) και Μοσκατέλ (Moscatel) που είναι το Μο-

σχάτο Αλεξανδρείας.

Υπάρχουν αρκετά είδη Σέρου ανάλο-

Μηανόσημο «JEREZ - XERES - SHERRY» το γνωστό μας Σέρου

Παλαιωμένο Μαδέιρα σταφυλικής ποικιλίας Σερσιάλ

Το «Μανθανίγια» είναι ξηρό Σέρου από το Σανλούκαρ ντε Μπαρραμέδα. Δεξιά: Ο Τρύγος του Παλομίνο στο Χερέθ.

Είναι γνωστό ότι την ημέρα της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ, οι «πατέρες» της χώρας κατανάλωσαν κρασί Μαδέρας.

γα με την περιεκτικότητα σε αλκοόλ από 15 – 22%, από Ξηρά (με σχεδόν μηδενικά σάκχαρα) έως πολύ γλυκά (το Πέδρο Χιμένεθ περιέχει περισσότερο 21% σάκχαρα) και με διαφορετικούς βαθμούς ωρίμανσης από φρέσκα έως και 30 ετών παραμονής σε βαρέλια.

Το Σέρυ λόγω της οξειδωσης του είναι ένα ιδιαίτερο κρασί που γευστικά μοιάζει με τον παραδοσιακό χανιώτικο Μαρουβά (ο οποίος όμως δεν έχει αντίστοιχα με το Σέρυ υψηλή περιεκτικότητα σε αλκοόλ).

Το Μαρσάλα «κατάγεται» από την επαρχία Τραπάνι και αποκτά το μοναδικό του χαρακτηριστικό από την πλούσια ηλιοφάνεια της Σικελίας. Τα κρασιά Μαρσάλα κατατάσσονται χρωματικά είτε ως Χρυσάφι και Κεχριμπαρένια από λευκές ποικιλίες είτε ως Ρουμπινί αντίστοιχα από ερυθρές με ωρίμανση σε βαρέλι από 1 έως και 10 χρόνια και περιεκτικότητα σε αλκοόλ από 15 – 20%. Η γευστική γκάμα των Μαρσάλα συμπεριλαμβάνει Ξηρά, Ημίξηρα έως και Γλυκά.

Τα τελευταία χρόνια το κρασί Μαρσάλα χρησιμοποιείται εκτενώς στην μαγειρική με ξηρό κρασί (όπως στο Κοτόπουλο Μαρσάλα) και «πρωταγωνιστεί» στην παρασκευή φημισμένων ιταλικών γλυκών όπως το πριμασιού και το ζαμπάλιόνε.

«Δημιουργός»

των Οίνων Γλυκών Φυσικών (VDN – Vins Doux Naturels) θεωρείται ο Arnauld de Villeneuve, διδάκτορας Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο του Μονπελιέ στα τέλη του 13ου αιώνα.

Στην νότια Γαλλία η παραγωγή Οίνων Γλυκών Φυσικών (VDN – Vin Doux Naturel), από δύο κύριες ποικιλίες το Μοσχάτο (Muscat) και το Μαύρο Γκρενάς (Grenache Noir), έχει μακρά ιστορία ιδιαίτερα στις οινικές περιοχές του Ροδανού, του Λανγκεντόκ και Ρουσιγιόν. Τα ενισχυμένα κρασιά

από τις δύο αυτές ποικιλίες είτε δίνουν έμφαση στα αρωματικά είτε στα οξειδωτικά τους χαρακτηριστικά και η περιεκτικότητα σε αλκοόλ είναι μεταξύ 15-18%.

Οι επιδόρπιοι Οίνοι Γλυκείς Φυσικοί – VDN συνδυάζονται εξαιρετικά με γλυκά και φρούτα. Στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Σάμο παράγεται σε άκρως ανταγωνιστική τιμή ένας εξαιρετικής ποιότητας Οίνος Γλυκός Φυσικός – VND.

Η ξεχωριστή πολυπλοκότητα των Ενισχυμένων Οίνων της Ιβηρικής σε συνδυασμό με τις σχετικά προσιτές τιμές τους αξίζουν την προσοχή και την προτίμηση των καταναλωτών που θέλουν να γνωρίσουν και να απολαύσουν μια ευρύτερη «παλέτα» εξαιρετικών γευστικών εμπειριών...

Χρήστος Γκίκας

Ετικέτα του κρασιού Vecchioflorio Marsala

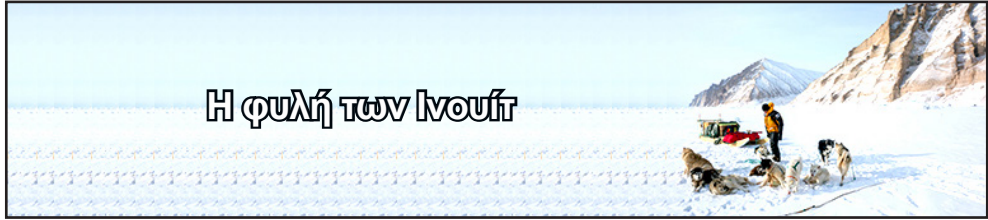
Μηχανόσημο 3.10.59 ποικιλίας Muscat des Marquises.

Μονόφυλλο Publibel με σύνθημα: «ο Ειδικός (ή Όποιος γνωρίζει) ζητάει το Πόρτο Feist».

Φάκελος Ταχυδρομικής Επιταγής Βελγίου, με διαφήμιση του Πόρτο Ράινια Σάντα (Rainha Santa).

Η θεματική φιλοτελική περιέργεια είναι αυτή που συχνά μας οδηγεί στην αναζήτηση της «αποκρυπτογράφησης» άγνωστων εικόνων σε γραμματόσημα και μας κατευθύνει συχνά προς ευχάριστες εγκυκλοπαιδικές ανακαλύψεις. Αυτή εξάλλου είναι μία από τις μεγάλες αξίες του φιλοτελισμού, ιδιαίτερα του θεματικού. Παρατηρώντας λοιπόν και ερευνώντας τα εικονιζόμενα δύο γραμματόσημα του Καναδά, ανακαλύψαμε ότι αναφέρονται σε μία φυλή άγνωστη σε μας: τους Ινουίτ!

Ινουίτ είναι το όνομα των Εσκιμών της Αλάσκας, της Γροιλανδίας και του Καναδά, που κατοικούσαν κοντά και γύρω από τον Αρκτικό κύκλο. Ήταν απόγονοι της νομαδικής φυλής των Τούλε (Thule) που εμφανίστηκαν στην Αλάσκα το 1000 μ.Χ. και μετακινήθηκαν στη δυτική Γροιλανδία μετά από τρεις αιώνες Στη γλώσσα τους η λέξη Ινουίτ σημαίνει «άνθρωποι».

Οι Ινουίτ καταφέραν να επιζήσουν σε δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες, διαμένοντας σε ιγκλού και κυνηγώντας κυρίως φώκιες και φάλαινες, αλλά και καριμπού, πολικές αρκούδες και πουλιά. Όλα αυτά τους εξασφάλιζαν τροφή και ένδυση. Ένα είδος φάλαινας, μάλιστα, είναι εξαιρετικά πολύτιμο για αυτούς διότι το μαλακό δέρμα της τους προσφέρει όχι μόνο τροφή αλλά και όλη τη βιταμίνη C που χρειάζονται για την επιβίωση. Δεν πετάνε τίποτα από ένα ζώο που σκότωσαν.

Παλιά μετακινούνταν με έλκηθρα που έσερναν σκυλιά. Ακόμη και σήμερα ακολουθούν τον ίδιο πατροπαράδοτο τρόπο ζωής, χρησιμοποιώντας παρόλα αυτά και τζιπ-όταν το επιτρέπει το πάχος των πάγων- και κατοικώντας σε χτισμένα σπίτια.

Καθώς δεν είχαν φρέσκα φρούτα και η βιταμίνη C καταστρέφεται με το μαγείρεμα, οι Ινουίτ επέλεξαν να την εξασφαλίζουν τρώγοντας ωμό κρέας. Έξάλλου και η λέξη Εσκιμώος προέρχεται από παραφθορά της

γαλλικής *esquimaux*, *eskimants* που σημαίνει «τρώνει ωμό (κρέας)» (*eski* = «ωμός» + *mants* = «τρώνει»).

Πολλοί από τους πρώτους Ευρωπαίους εξερευνητές που περιφρονούσαν ή δεν

ανέχονταν το ωμό κρέας, πέθαιναν από σκορβούτο. Άλλοι πέθαιναν επίσης από τριχίνωση (ασθένεια που προκαλείται από ένα σκουλήκι που βρίσκεται στα ζώα που τρώνε κρέας). Είναι γνωστό ότι η σάρκα

των αρκούδων και ιδίως των θαλάσσιων ελεφάντων είναι πάντα μολυσμένη με τριχίνες. Γι' αυτό και άφηναν το κρέας να φτάσει σε θερμοκρασία πολύ κάτω από τους 0oF πριν το καταναλώσουν, γεγονός που μείωσε τον κίνδυνο θανάτου από αυτή την αρρώστια.

Ο παραδοσιακός τρόπος ζωής τους φάνηκε να κινδυνεύει από την διείσδυση των σύγχρονων ιδεών και της μοντέρνας τεχνολογίας. Ωστόσο, οι Ινουίτ κατάφεραν τα τελευταία χρόνια να αναβιώσουν τον πατροπαράδοτο τρόπο ζωής των προγόνων τους και να τον προσαρμόσουν στον σύγχρονο. Οι Ινουίτ πιστεύουν πως κάθε τι έχει ψυχή: άνθρωποι, ζώα, φυτά, οι δυνάμεις της φύσης, η θάλασσα, ο άνεμος κλπ. Έχουν Σαμάνους (σοφούς μάγους-γιατρούς) που, όπως πιστεύουν, μπορούν να θεραπεύσουν κάθε σωματικό ή ψυχικό πρόβλημα, να προβλέψουν τον καιρό, να συμβουλέψουν και να καθοδηγήσουν.

Π. Λ.

Ένας Ινουίτ παραδοκεί μέσα σε δέρμα καριμπού. Δεξιά, μερικά από τα συνήθη θηράματά τους.

Η Edith Cavell (1865-1915) ήταν Βρετανίδα, γεννημένη σε ένα χωριό του Νόρφολκ. Ήταν κόρη ιερωμένου και εργαζόταν στο Βέλγιο. Καρτισμένη και έμπειρη νοσοκόμα, είχε εργαστεί σε διάφορα νοσοκομεία στο Λονδίνο και στο Μάντσεστερ. Στις Βρυξέλλες βρέθηκε όταν δέχτηκε μια θέση ως διευθύντρια στο πρώτο εκπαιδευτικό νοσοκομείο του Βελγίου για νοσηλευτές. Καθώς κατά τη στιγμή του διορισμού της δεν υπήρχε αναγνωρισμένο νοσηλευτικό επάγγελμα στο Βέλγιο, η Έντιθ θεωρείται ιδρύτρια της σύγχρονης νοσηλευτικής εκπαίδευσης στη χώρα αυτή.

Όταν το 1914 ξέσπασε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, η Έντιθ βρισκόταν στο Norfolk για να δει τη μητέρα της. Όμως, στο άκουσμα της επερχόμενης απειλής για το Βέλγιο από την προώθηση γερμανικών στρατευμάτων, ένωσε ότι ήταν καθήκον της να επιστρέψει αμέσως στις Βρυξέλλες.

Στις 20 Αυγούστου, οι Βρυξέλλες καταλήφθηκαν από τους Γερμανούς. Η νοσηλευτική σχολή έγινε νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού, προσφέροντας υπηρεσίες τόσο στα θύματα και των δύο πλευρών, όσο και στους αμάχους.

Το Σεπτέμβριο του 1914, η Έντιθ κλήθηκε να βοηθήσει δύο τραυματίες Βρετανούς

στρατιώτες που είχαν παγιδευτεί πίσω από τις γερμανικές γραμμές μετά τη Μάχη του Μονς. Θεράπευσε τους άντρες στο νοσοκομείο της και έπειτα φρόντισε να τους μεταφέρει εκτός Βελγίου, στην ουδέτερη Ολλανδία. Λίγο-λίγο, έγινε μέρος ενός δικτύου που οργάνωνε τη διαφυγή στρατιωτών των συμμάχων και Βέλγων που ήταν επιλέξιμοι για στρατιωτική θητεία. Τους εφοδίαζε με πλαστά έγγραφα και τους οδηγούσε μέσω εμπιστών της σε στίπια συνεργατών

της. Στη συνέχεια τους τροφοδοτούσε με χρήματα και οδηγούς, οι οποίοι τους συνόδευαν μέχρι τα ολλανδικά σύνορα.

Οι ενέργειες αυτές αποτελούσαν μια σαφή παραβίαση του γερμανικού στρατιωτικού νόμου που ήταν τώρα σε ισχύ στο Βέλγιο. Οι γερμανικές αρχές γίνονταν όλο και πιο ύποπτες με τις κινήσεις της Κάβελ. Ακόμα περισσότερο διότι η Κάβελ εξέφραζε ανοιχτά τις αρνητικές απόψεις της σχετικά με τη γερμανική κατοχή.

Τους 11 μήνες που ακολούθησαν βοήθησε περίπου 200 Βρετανούς, Γάλλους και

Βέλγους στρατιώτες, γλυτώντάς τους από το θάνατο ή την αιχμαλωσία.

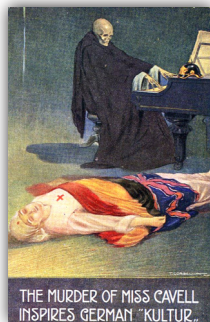
Στις 5 Αυγούστου 1915, συνελήφθη για αυτή τη δραστηριότητα και τέθηκε σε απο-

«Βέλγοι, θυμηθείτε!»
Βινιέτα προς τιμή της

Η Edith Cavell φροντίζει ασθενή σε σχολή νοσοκόμων και δεξιά, μαζί με μία άλλη ηρώίδα νοσοκόμο, την Florence Nightingale.

Αφίσα με «Θυμηθείτε την Δίδα Κάβελ. Η δολοφονία της εμπνέει την γερμανική «κουλτούρα». Δεξιά, αφίσα από ταινία με θέμα τη ζωή και το έργο της.

μόνωση στην φυλακή του St Gilles, στις Βρυξέλλες, και στις 7 Οκτωβρίου του 1915 οδηγήθηκε στο στρατοδικείο, μαζί με 34 άλλα άτομα που εμπλέκονταν ή ήταν συνδεδεμένα στο δίκτυο. Κρίθηκε ένοχη, καταδικάστηκε σε θάνατο και οδηγήθηκε στο εκτελεστικό απόσπασμα στις 12 Οκτωβρίου 1915.

Αν και η εκτέλεσή της ήταν νόμιμη βάσει του διεθνούς δικαίου, προκάλεσε οργή στη Βρετανία και σε πολλές ουδέτερες χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Η Έντιθ έγινε

Μία ακόμα από τις πολλές βινιέτες που κυκλοφόρησαν: Γερμανός στρατιώτης μπρος στο πτώμα της Έντιθ. Δεξιά, το Όρος Edith Cavell στην Alberta του Καναδά. Ονομάστηκε έτσι το 1916 προς τιμήν της.

σύμβολο των συμμάχων, τιμήθηκε με πολλές μεταθανάτιες τιμές και η μορφή της εκτυπώθηκε σε χιλιάδες αφίσες και βινιέτες στη Βρετανία και σε πολλές άλλες χώρες.

Μετά τον πόλεμο, το λείψανά της ηρωίδας νοσοκόμου μεταφέρθηκαν με τιμητική συνοδεία στη Βρετανία, όπου πραγματοποιήθηκε

επιμνημόσυνος τελετή στο Αβαείο του Γουέστμινστερ, και ακολούθως ετάφη στον καθεδρικό ναό του Νόργουιτς.

Π. Α.

Η γιγάντια νυχτοπεταλούδα -παγώνι

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά έντομα παγκοσμίως είναι και η γιγάντια νυχτοπεταλούδα -παγώνι (Saturnia Pyri). Στην Ελλάδα την συναντάμε σε λίγες περιοχές.

Όπως υποδηλώνει και το όνομά της, μιλάμε για μια πολύ μεγαλόσωμη νυχτοπεταλούδα. Είναι η μεγαλύτερη πεταλούδα της Ευρώπης, με το άνοιγμα φτερών της να φτάνει σχεδόν τα 17 εκατοστά. Παρά το μέγεθός της, ελάχιστοι άνθρωποι την έχουν συναντήσει, δεδομένου ότι ενεργοποιείται και κυκλοφορεί τις νυχτερινές ώρες.

Το όνομά της «παγώνι» σχετίζεται προφανώς με τα σχέδια στα φτερά της που μοιάζουν με μάτια, παρόμοια με τα σχέδια των φτερών του αρσενικού παγωνιού. Στα χρώματά της κυριαρχούν αποχρώσεις από καφέ ανοικτό έως καφέ σκούρο, ενώ στο κέντρο κάθε φτερού υπάρχει μια σκουρόχρωμη κηλίδα που μοιάζει με μάτι, δημιουργώντας την ψευδαίσθηση στους θηρευτές της ότι δεν πρόκειται για πεταλούδα αλλά για κάποιο πολύ μεγαλύτερο και δυνητικά επικίνδυνο ζώο.

Το σώμα της νυχτοπεταλούδας είναι καλυμμένο με «τρίχες», που ενεργοποιούνται κατά τις ψυχρότερες νύχτες. Χαρακτηριστικές και οι κεραιές στο κεφάλι της που είναι μεγάλες και χτενοειδείς.

Διαβιεί σε δασικές περιοχές και σε αγροτικές με καρποφόρα δέντρα. Το θηλυκό αναπαράγει τα αυγά του στους κορμούς και τα φύλλα των δέντρων, με τα οποία τρέφονται οι 10 εκατοστάν περίπου προνύμφες. Αυτές έχουν πράσινο χρώμα, και το σώμα τους έχει άκανθες και μακριά τριχίδια για προστασία. Αξιοπεριεργό είναι το ότι οι προνύμφες όταν απειληθούν απελευθερώνουν «αμυντικές» χημικές ενώσεις και δημιουργούν συγκεκριμένα ηχητικά σήματα που μπλοκάρουν τα αισθητήριά των θηρευτών τους.

Ατυχώς, η ύπαρξη αυτού υπέροχου εντόμου απειλείται λόγω της υποβάθμισης των βιοτόπων που διαβιεί, και την συλλογή του για ιδιωτικές συλλογές εντόμων.

Λ. Τ.

Το 1182 γεννήθηκε στην Ασιζή ένα αγόρι που το ονόμασαν Τζιοβάνι, μέχρι που ο πλούσιος υφασματέμπορος πατέρας του γύρισε από εμπορικό ταξίδι και του άλλαξε το όνομα σε Φραγκίσκο για να του θυμίζει το Φρανς (France = Γαλλία).

Ήταν μια δύσκολη εποχή. Ο κόσμος δυσφορούσε, η εκκλησία είχε μεγάλη δύναμη και καταδυνάστευε τον φτωχό λαό. Όποιος ξεσηκωνόταν, τον κυνηγούσαν σαν αιρετικό και αποστάτη.

Μεγαλώνοντας ο Φραγκίσκος, έφηβος πια, ονειρευόταν να γίνει ιππότης και τροβαδούρος. Μιλούσε από μικρός την γαλλική γλώσσα, ασκούταν στα όπλα, διασκέδαζε και έκανε παρέα με όλους τους νεαρούς αριστοκράτες. Έλαβε μάλιστα μέρος στον πόλεμο εναντίον της ισχυρής Περούτζια, πιάστηκε αιχμάλωτος και έμεινε φυλακισμένος έναν ολόκληρο χρόνο.

Κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του αρρώστησε σοβαρά, γεγονός που το οδήγησε στην σκέψη ότι ο τρόπος που περνούσε τη ζωή του δεν οδηγούσε πουθενά. Όταν όμως γύρισε και πάλι στην Ασιζή, άρχισε τον πλούσιο σε ακολασία, υπεροψία, σπατάλη και κοσμικές απολαύσεις τρόπο ζωής.

Όλα αυτά άλλαξαν και πάλι όταν του παρουσιάστηκε ένα νέο πρόβλημα υγείας. Άρχισε να θρησκευείται όλο και παρυσότερο, με συχνές επισκέψεις στις εκκλησίες της Κοιλιά-

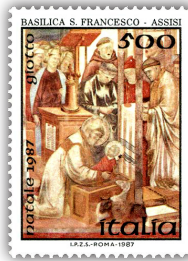
δας του Σπολέτο.

Στα 23 του, ενώ προσευχόταν, άκουσε μία φωνή που τον καλούσε «να επισκευάσει την ερειπωμένη εκκλησία του Σαν Νταμιάνο». Χωρίς να χάσει καιρό, πούλησε εμπορεύματα του πατέρα του, την επισκέυασε και συνέχισε με αγαθοεργίες που είχε ήδη ξεκινήσει.

Εξοργισμένος από τις εκκεντρικότητες του γιού του, ο πατέρας του δεν δίστασε να τον οδηγήσει στο δικαστήριο. Απέφυγε τη λαϊκή δικαιοσύνη, όχι όμως και την θρησκευτική. Κλητεύθηκε από τον επίσκοπο της Ασιζής και ανακρίθηκε δημόσια, στην κεντρική πλατεία. Στο τέλος της, ο Φραγκίσκος επέστρεψε όσα χρήματα του είχαν απομείνει, έβγαλε και παρέδωσε μαζί και τα ρούχα του, και καθώς ήταν ολόγυμνος αποτάθηκε στον πατέρα του λέγοντας:

«Μέχρι τώρα σε αποκαλούσα πατέρα επάνω στη γη. Εφεξής μπορώ να λέω Πατέρα μου τον εν τοις ουρανοίς, διότι σε Αυτόν εμπιστεύτηκα το θησαυρό μου και έδωσα την ολοκληρωτική μου πίστη». Τότε ο επίσκοπος έβγαλε την κάπα του, σκέπασε τη γύμνια του Φραγκίσκου και τον πήρε υπό την προστασία του.

Έκτοτε, ο Φραγκίσκος αποφάσισε να παντρευτεί την «Κυρία Φτώχεια», όπως έλεγε, αφιερώνοντας τον εαυτό του στο κήρυγμα και κερδίζοντας το ψωμί του με χειρονακτικές εργασίες και με τη βοήθεια

«Η γέννηση του Αγίου Φραγκίσκου» (πίνακας του Τζιότο)

Η Βασιλική του Αγίου Φραγκίσκου στην Ασιζή

Ακόμα και η μακρινή Ινδία τίμησε τον Άγιο Φραγκίσκο.

των πιστών. Άλλαξε το μοναχικό άμφιο του με έναν απλό χιτώνα, αντί για ζώνη χρησιμοποίησε ένα σχοινί και άρχισε να συναναστρέφεται λεπρούς και άλλους αρρώστους. Γρήγορα άρχισαν να αναζητούν τη συντροφιά του και άλλοι νέοι με παρόμοιες αντιλήψεις και δεν θα αργήσει να σχηματιστεί γύρω από αυτόν μία μικρή κοινότητα.

Επιστρέφοντας από ένα προσκύνημα στη Ρώμη, όπου κατάλαβε πως άδικα έψαχνε τη σωτηρία στην παπική αυλή, πούλησε ό,τι του ανήκε από την πατρική του περιουσία, ακόμα και το άλογό του, κι έδωσε τα χρήματα για να ανοικοδομηθεί ένα ερειπωμένο παρεκκλήσι, εργαζόμενος και ο ίδιος χειρωνακτικά.

Έκτοτε οι σχέσεις με τον πατέρα του ήρθαν οριστικά σε ρήξη.

Κατόπιν επισκεύασε με μεγάλο κόπο την εκκλησία της Portiuncula, την οποία έκανε καταφύγιό του, και άρχισε να κηρύττει το λόγο του Θεού, με λόγο απλό και γεμάτο αγάπη, μιλώντας στους χωρικούς σαν χωρικός, στους αστούς σαν αστός, και στους ιππότες σαν ιππότης.

Σύντομα ο λαός τον ονόμασε il Rovarello (ο φτωχούλης), εξ αιτίας της θεληματικής του φτώχειας. Βέβαια, δεν έλειψαν και οι δύσκολες ώρες και οι διώξεις. Οι οικογένειες, που οι γιοι τους είχαν ακολουθήσει τον Φραγκίσκο, τον κατηγορήσαν

πως διέφθειρε τους νέους και τους απομάκρυνε από τους γονείς τους. Η παρουσία επίσης πιστών μαθητών, προκάλλυσε δυσφορία στην εκκλησία, η οποία άρχισε να τον κατηγορεί για αιρετικό. Τότε αποφάσισε να πάει στην Ρώμη και να ζητήσει από τον Πάπα Ινοκέντιο Γ' την έγκριση ενός απλού κανονισμού λειτουργίας της κοινότητάς του, ώστε να μπορεί να λειτουργεί ελεύθερα. Ο Πάπας τον ενέκρινε και όταν μαθεύτηκε στην Ασία οι μαθητές του γίνονταν όλο και περισσότεροι καιμ ποιο αφοσιωμένοι. Πολλοί μάλιστα τον αποκαλούσαν από τότε Άγιο.

Ο Φραγκίσκος έδειξε πάντα μεγάλο ενδιαφέρον για τη φύση, τα ζώα, τα πτηνά. Τα ερεύνησε, γνώρισε την ομορφιά τους και αγάπησε την κάθε μικρή και μεγάλη ύπαρξη. Γνώριζε καλά πως πάνω στη γη τίποτα δεν είναι άψυχο και αντιμετώπιζε την κάθε ψυχή, ακόμα κι αυτή ενός φυτού ή μιας πέτρας, με αδελφικό σεβασμό και αγάπη.

Αναφέρεται ότι το 1219, περίοδο Σταυροφοριών, ο Φραγκίσκος ταξίδεψε στην Αίγυπτο, όπου συναντήθηκε με τον Al-Kamil Muhammad al-Malik, πνευματικό ηγέτη των Μουσουλμάνων, σε μία προσπάθεια να δημιουργηθεί ειρήνη.

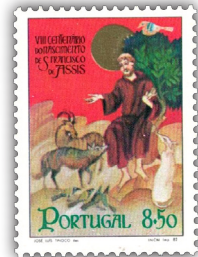
Το καλοκαίρι του 1224, προαισθανόμενος ίσως το θάνατό του, πήγε στο Αλβέρνο, το αγαπημένο του βουνό. Κουρασμένος και αδύ-

Η μονή του Σαν Νταμιάνο όπου συχνάζε ο Φραγκίσκος

Η συνάντηση με τον Σουλτάνο.

Πολλά ταχυδρομεία θυμήθηκαν και τίμησαν τον Άγιο Φραγκίσκο για την αγάπη του στη φύση και τα ζώα

ναμος, αναγκάστηκε, παρά τις συνθήκες του, να ανέβει σε ένα μουλάρι. Εκεί, έφτιαξε μια μικρή καλύβα και, μόνος, τυφλός και με μεγάλους πόνους, έμεινε για ένα μεγάλο διάστημα. Κατά την παραμονή του στην καλύβα συνέθεσε και το γνωστό έργο του «Ύμνος του Ήλιου».

Πέθανε στην Portiuncula το βράδυ της 3ης Οκτωβρίου 1226. Λέγεται ότι τη στιγμή που ξεψυχούσε, ήρθε εκεί ένα μεγάλο σμάρι κορυδαλλών και άρχισε να τραγουδά μελωδικά και δυνατά.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, το ωραιότερο για πολλούς βιβλίο που γράφτηκε για τη ζωή του Αγίου Φραγκίσκου ανήκει στο Νίκο Καζαντζάκη. Στον πρόλογό του, ο μεγάλος Έλληνας συγγραφέας αναφέρει:

“Για μένα ο Άγιος Φραγκίσκος είναι το πρότυπο του στρατεύμενου

ανθρώπου, που με ακατάπαυστο σκληρότατον αγώνα κατορθώνει κι επιτελεί το ανώτατο χρέος του ανθρώπου, ανώτερο κι από την ηθική κι από την αλήθεια κι από την ωραιότητα: να μετουσιώνει την ύλη που του εμπιστεύθηκε ο Θεός και να την κάνει πνέμα”.

Παντελής Λεούσης

Το βελοςολέξ

Το μοτοποδήλατο VéloSoleX ή Σολέξ είναι ένα μηχανοκίνητο ποδήλατο που παλαιότερα συναντούσαμε συχνά στους ελληνικούς δρόμους. Ιδιαίτερα εξυπηρετικό και με μηδαμινό κόστος καυσίμου, βοήθησε αποτελεσματικά τις μετακινήσεις όσων το χρησιμοποιούσαν. Είχε ωστόσο ένα ελάττωμα. Δεν του άρεσαν οι μεγάλες ανηφόρες! Γι' αυτό και χρειαζόταν συχνά η επέμβαση των ποδιών με τα πετάλια.

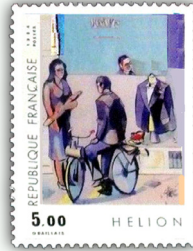
Κατασκευάστηκε αρχικά από την γαλλική εταιρία Solex, με έδρα το Courbevoie κοντά στο Παρίσι της Γαλλίας. Σχεδιάστηκε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και κυκλοφόρησε το 1946, πραγματοποιώντας στη Γαλλία και σε περίπου 70 χώρες 8 εκατομμύρια πωλήσεις μεταξύ 1946 και 1988. Μετά το 1988, δόθηκε η άδεια για την παραγωγή του στην Ουγγαρία, όπου σταμάτησε το 2002, και στην Κίνα. Στη Γαλλία άρχισε πάλι να παράγεται το 2005.

Από το 2011 το μοντέλο S4800 κυκλοφόρησε στην αγορά από τη VeloSolex America που εδρεύει στο Νιου Τζέρσεϋ των ΗΠΑ

Η εταιρία Solex το διαφήμιζε ως «το ποδήλατο που κυκλοφορεί από μόνο του». Παράλληλα, ήταν ελαφρύ και εξαιρετικά οικονομικό. Γι' αυτό και έγινε γρήγορα εξαιρετικά δημοφιλές, κυρίως σε παιδιά σχολικής ηλικίας, μαθητές και εργαζόμενους στο εργοστάσιο.

Όλα αυτά τα χρόνια, το Βελοςολέξ παράγονταν σε διάφορες επαναλήψεις, διατηρώντας παράλληλα την ίδια ιδέα: ενός κινητήρα με τον κύλινδρο να ακουμπά στον μπροστινό τροχό του ποδηλάτου.

Λ. Τ.

Κάπου χρησιμοποιήθηκε και από ταχυδρόμους.

Παίζουμε κουτσό;

Ποιος από τους παλιούς δεν έπαιξε κουτσό στα παιδικά του χρόνια. Ήταν ένα από τα παιχνίδια της φτώχειας και των δύσκολων χρόνων. Όταν ακόμα υπήρχαν αλάνες, και δεν είχαν επινοηθεί τα ...Sega και τα άλλα συναφή.

Το κουτσό είναι παιχνίδι που παιζόταν απ' άκρη σ' άκρη του πλανήτη μας. Σήμερα το παίζουν μόνο παιδιά «αναπτυσσόμενων χωρών», όπως λέμε τις χώρες που βρίσκονται στο όριο ή κάτω από το όριο της φτώχειας.

Στα χρόνια μας ήταν κυρίως κοριτσίστικο παιχνίδι, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα αγόρια το περιφρονούσαν. Προτιμούσαν βέβαια το ποδόσφαιρο ή τη σφεντόνα... Αλλά όταν εκείνη τη στιγμή δεν υπήρχε τίποτε άλλο, άρχιζαν και αυτά να πηδούν τα νταμάκια!

Για να παιχτεί το «κουτσό» χαράζαμε ένα τετράγωνο με μία μυτερή πέτρα κιμωλία και γράφαμε μέσα τον αριθμό 1. Έπειτα κάναμε πάνω από το τετράγωνο, στη μέση, μια γραμμή και δημιουργούσαμε έτσι δύο καινούρια τετράγωνα με τους επόμενους αριθμούς 2 και 3. Στη μέση και πάνω από αυτά τα δύο τετράγωνα δημιουργούσαμε ένα νέο τετράγωνο και γράφαμε τον επόμενο αριθμό, συνεχίζοντας αυτή τη διαδικασία μέχρι τον αριθμό 10. Όλα αυτά, φροντίζοντας όλα τα τετράγωνα να είναι ίσα μεταξύ τους.

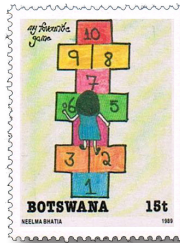
Για να παίζου-

με το κουτσό, αφού με κάποιο τρόπο ορίζαμε ποιος θα παίξει πρώτος, ρίχναμε μία μικρή πλακουτσή πέτρα –την αμάδα- στο πρώτο τετράγωνο, από μια απόσταση τριών βημάτων περίπου. Αν τυχόν η πέτρα έπεφτε έξω από το τετράγωνο ή πάνω στη γραμμή, τότε χάναμε τη σειρά μας και έπρεπε να περιμένουμε να παίξουν όλοι οι άλλοι για να ξαναρίξουμε.

Αν η αμάδα έπεφτε μέσα στο τετράγωνο, τότε πηδούσαμε και εμείς μέσα, πατώντας μόνο στο δεξί πόδι και μ' αυτό σπρώχναμε την πέτρα στο επόμενο τετράγωνο. Όταν φτάναμε στο τρίτο, τότε κάναμε το λεγόμενο γεφυράκι, δηλ. σπρώχναμε την πέτρα πάνω στη γραμμή που ήταν ανάμεσα στα 2 τετράγωνα του 4 και πατούσαμε με τα 2 πόδια. Κατόπιν στηρίζομασταν πάλι στο δεξί πόδι και σπρώχναμε την πέτρα στο πέμπτο τετράγωνο, και από εκεί στο κεντρικό τετράγωνο του 6, οπότε κάναμε πάλι το γεφυράκι, έχοντας την πέτρα στο μεσιανό τετράγωνο και πατώντας με τα 2 πόδια στα δυο ακριανά.

Το παιχνίδι τελείωνε όταν κάποιος έφτανε στο τελευταίο τετράγωνο και έβγαζε την «αμάδα» έξω, αφού βέβαια παίζουν όλοι οι παίκτες που έχουν σειρά.

Είναι γνωστό ότι το κουτσό παιζόταν στη χώρα μας με διαφορετικές παραλλαγές.

Ελλάδα, Μποσουάνα, Αργεντινή, Κίνα, Ισραήλ, Ονδούρα, Νησιά Κάιμαν. Το κουτσό παίζεται παντού.

Π. Λ.

Η στιγμή που η ανθρώπινη φυλή άρχισε να ελέγχει τη φωτιά, περίπου πριν από 400.000 χρόνια, αντιπροσωπεύει ένα από τα σημεία καμπής στην ανθρώπινη ιστορία. Ο έλεγχος της φωτιάς σήμαινε ότι έχουμε μέσα για να μαγειρεύουμε φαγητό και να τρώμε πιο υγιεινά, να έχουμε ζέστη το χειμώνα και, φυσικά, φως τη νύχτα. Ένας από τους πιο πρώιμους και πρωτόγονους τρόπους κινούμενου φωτισμού ήταν ο ξύλινος πυρσός. Ο πυρσός είναι ένα κομμάτι ξύλου με πανί τυλιγμένο γύρω από το ένα άκρο, το οποίο βυθίζεται σε κάποιο εύφλεκτο υγρό και ανάβει. Εάν αυτό το υγρό είναι μείγμα θείου και ασβέστη, ο πυρσός δεν θα σβήσει εάν βυθιστεί σε νερό. Οι αρχαίοι Ρωμαίοι χρησιμοποίησαν αυτό το είδος πυρσού τοποθετημένο σε απλές ως σταθερό φωτισμό σε κρύπτες και κάστρα. Ο πυρσός χρησιμοποιήθηκε ως σύμβολο ελπίδας, φωτίσης και ζωής (αν ο πυρσός αναποδογυριστεί συμβόλιζε το θάνατο και το πένθος).

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι η φωτιά δόθηκε στην ανθρωπότητα από τον Προμηθέα, και θεωρούσαν ότι η φωτιά είχε ιερές ιδιότητες. Χρησιμοποιήθηκαν καθρέφτες (κάτοπτρα) για να εστιάσουν τις ακτίνες του ήλιου και έτσι να πυροδοτήσουν φλόγες που θα έκαιγαν διαρκώς μπροστά σε ελληνικούς ναούς. Στις αρχαίες Ολυμπιάδες η τελετουργία περιλάμβανε αναμμένους πυρσούς. Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων με τους

πυρσούς φώτιζαν τους ναούς στην Ολυμπία για να τιμήσουν τον Δία και την Ήρα. Οι πυρσοί άναβαν από την ιερή φλόγα που έκαιγε πάντα στο Ναό της Εστίας στην Ολυμπία.

Η Ολυμπιακή φλόγα και η λαμπαδηδρομία, όπως την γνωρίζουμε στις σύγχρονες Ολυμπιάδες, δεν ταυτίζεται με τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες. Για την ακρίβεια δεν υπήρχε τελετή αφής, ούτε στην πρώτη διοργάνωση των σύγχρονων ολυμπιακών αγώνων του 1896 στην Αθήνα.

Η ιδέα της εμφάνισης και της σύνδεσης της ολυμπιακής φλόγας με τους αγώνες πρωτοεισήχθη το 1928 στο Άμστερνταμ. Δεν έγινε όμως μεταφορά της από την Αρχαία Ολυμπία, απλώς η φλόγα άναψε επιτόπου στο ολυμπιακό στάδιο. Το ίδιο έγινε και το 1932.

Η ιδέα της εμφάνισης και της σύνδεσης της ολυμπιακής φλόγας με τους αγώνες πρωτοεισήχθη το 1928 στο Άμστερνταμ. Δεν έγινε όμως μεταφορά της από την Αρχαία Ολυμπία, απλώς η φλόγα άναψε επιτόπου στο ολυμπιακό στάδιο. Το ίδιο έγινε και το 1932.

Η Αφή της Ολυμπιακής Φλόγας στην Αρχαία Ολυμπία και η μεταφορά της στον τόπο διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων μέσω λαμπαδηδρομίας, τελέστηκε για πρώτη φορά και καθιερώθηκε στη σύγχρονη εποχή από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936. Εμπνευστής της ιδέας φέρεται ο Γερμανός καθηγητής Καρλ Ντιμ.

Η καινοτομία αυτή, αν και κατηγορήθηκε ότι αποτελεί δημιούργημα έμπνευσης του ναζιστικού καθεστώτος της Γερμανίας, κατάφερε όχι μόνον να διασωθεί αλλά και να αποτελεί σήμερα κορυφαία στιγμή για κάθε ολυμπιακή διοργάνωση, κυρίως χάρη στον βαθύτερο συμβολισμό της. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου ο κόσμος είδε τη μεταφορά της ολυμπιακής φλόγας, όταν μία αναμμένη δάδα από την Ολυμπία μεταφέρθηκε στον χώρο των Ολυμπιακών Αγώνων του Βερολίνου. Η σύγχρονη Ολυμπιακή φλόγα ανάβει στον χώρο όπου στεκόταν ο ναός της Θεάς Ήρας. Η αναμμένη δάδα μεταφέρθηκε από την Ολυμπία στο χώρο των Αγώνων το 1936, περνώντας από επτά χώρες, Ελλάδα, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Γιουγκοσλαβία, Τσεχοσλοβακία, Αυστρία και Γερμανία. Ο πρώτος δρομέας της λαμπαδηδρομίας μέχρι το 1956 δεν ήταν αθλητής. Το 1936 ο πρώτος λαμπαδηδρόμος ήταν ο διπλωμάτης Κωνσταντίνος Κονδύλης. Από το 1960 και μετά ο πρώτος λαμπαδηδρόμος ήταν αθλητής..

Από το 1964, η λαμπαδηδρομία έγινε μέρος και των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων, που ξεκινούσε από την Ολυμπία.

Σήμερα, η Ολυμπιακή φλόγα εξακολουθεί να ανάβει μπροστά από τα ερείπια του Ναού της Ήρας στην Ολυμπία της Ελλάδας. Η φλόγα δίνει έμφαση στη σύνδεση μεταξύ των αρχαίων αγώνων και των σύγχρονων. Η πρωθιέρεια του Ναού της Ήρας (Ηραίο) ανάβει τη φλόγα χρησιμοποιώντας τη βοήθεια κοίλου κατόπτρου.

Κάθε Ολυμπιακοί αγώνες έχουν τον δικό τους, μοναδικό σχεδιασμό, ολυμπιακής δάδας. Ο σχεδιασμός της δάδας είναι πολύ σημαντικός: το τριγωνικό σχήμα αντιπροσωπεύει τις τρεις αξίες του Ολυμπιακού πνεύματος αριστείας, φιλίας και σεβασμού.

Η συνάντηση - μεταφορά της ολυμπιακής φλόγας από τη δάδα του ενός λαμπαδηδρόμου στον επόμενο λέγεται «φιλί», που δίδεται όταν η ήδη αναμμένη δάδα ανάβει την φλόγα στην επόμενη.

Η λαμπαδηδρομία εξαρτάται από τον τόπο τέλεσης των Ολυμπιακών Αγώνων. Στους ολυμπιακούς αγώνες στο Ρίο της Βραζιλία το 2016, η ολυμπιακή φλόγα πέρασε από 329 πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά στο ταξίδι του σε όλη τη Βραζιλία. Η φλόγα μεταφέρθηκε από 12.000 λαμπαδηδρόμους και ο καθένας κάλυπτε απόσταση 200 μέτρα. Υπολογίστηκε ότι μέχρι την τελική τελετή έναρξης, το 90% των Βραζιλιάνων είχαν την ευκαιρία να δουν την φλόγα να περνάει από όπου ζούσαν.

Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων του Μόντρεαλ του 1976, μια καταιγίδα έσβησε τη φλόγα στο Ολυμπιακό Στάδιο και ένας αξιωματούχος την άναψε με αναπτήρα. Οι Ολυμπιακοί αξιωματούχοι θορυβήθηκαν. Έσβησαν την «ακάθαρτη φλόγα» και την άναψαν ξανά με την εφεδρική «καθαρή φλόγα».

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η ολυμπιακή φλόγα έχει γίνει αναπόσπαστο μέρος των ολυμπιακών αγώνων. Η διαδρομή της φλόγας από την Ολυμπία μέχρι την πόλη τέλεσης των αγώνων προετοιμάζει τον κόσμο για το μεγαλύτερο αθλητικό γεγονός που ενώνει όλες τις χώρες στους αθλητικούς στίβους, παραμερίζοντας τις διαφορές τους. Αποτελεί σπουδαίο γεγονός για κάθε μικρό χωριό, κωμόπολη ή πόλη από όπου περνάει η λαμπαδηδρομία και με τον τρόπο αυτό φωτίζεται με το θάνατο ολυμπιακό πνεύμα όλος ο κόσμος, έστω και για λίγη ώρα επιτυγχάνοντας και την ολυμπιακή εκεχειρία που αποτελεί ύψιστη συμβολική προσφορά του ολυμπιακού ιδεώδους.

Πολλοί έχομε δοκιμάσει τους γλυκούς καρπούς της αλλά και ακόμη περισσότεροι έχομε σταθεί κάτω από την πυκνή και δροσερή σκιά της. Προσφέρει βέβαια και πολλά άλλα που θα δούμε στην συνέχεια αφού πρώτα μας συστηθεί βοτανικά.

Είναι δένδρο με αρκετά μεγάλη διάρκεια ζωής, εύκολο στην καλλιέργεια του, με δυνατότητα προσαρμογής σε πολλούς κλιματικούς τύπους, φυλλοβόλο και με πλατιά φύλλα. Τα περισσότερα είδη του παράγουν καρπούς εδωδιμους, γλυκούς και χυμώδεις.

Κατάγεται από την Ασία αλλά καλλιεργείται σε πολλές χώρες του Βορείου Ημισφαιρίου για διάφορες χρήσεις. Στην Αφρική καλλιεργείται κυρίως για την παραγωγή σκληρού ξύλου για την κατασκευή πατωμάτων και άλλων ξυλουργικών εφαρμογών. Στην Κρήτη, το ξύλο της χρησιμοποιείται για την κατασκευή και υποστήριξη της στέγης των σπιτιών (μεσοδόκια) αλλά και για γεωργικά εργαλεία, αργαλειούς ή ακόμη και καΐκια.

Στην χώρα μας πολλές φορές την βρίσκομε και σε ημιάγρια κατάσταση λόγω της ευκολίας με την οποία βλαστάνουν οι μικροί σπόροι της που μεταφέρουν τα πουλιά, αφού γευθούν τον γλυκό καρπό της που τα προσελκύει.

Η μουριά σε αυτοφυή κατάσταση ήταν γνωστή από τα αρχαία χρόνια στη χώρα μας. Ο μεγάλος βοτανικός Διοσκουρίδης της έδωσε την επίσημη βοτανική ονομασία Μορέα, ενώ ο βοτανικός Θεόφραστος την αποκαλεί συκάμινο, ονομασία που διατηρείται ως σήμερα σε πολλές περιοχές. Στις μέρες μας, το όνομα αυτό χρησιμοποιείται και ως τοπωνύμιο διαφόρων χωριών. Ο Θεόφραστος αναφέρει επίσης ότι το συκάμινο έχει ξύλο σκλη-

ρότατο και καρπούς με γεύση κρασιού.

Το κοινό της όνομα διαφέρει από τόπο σε τόπο (μουρνιά στη Κρήτη, εξ ου και οι Μουρνιές Χανίων, το μικρό χωριό-γενέτειρα του Ελ. Βενιζέλου, σκαμνιά, μουργιά, μαυροσκαμιά κ.α.).

Οι καρποί της (μούρα ή μούρνα) είναι μικρές χυμώδεις ταξικαρπίες αποτελούμενες από μικρές ράγες και περιέχουν ένα μικρό σπόρο. Από χημικής απόψεως ο χυμός τους περιέχει κάλιο, σάκχαρα, μηλικό οξύ κ.ά. Το χρώμα των καρπών (άσπρο, μαύρο, κόκκινο) διαφέρει ανάλογα με το είδος και τη χώρα προελεύσεως.

Στη χώρα μας καλλιεργούμε βασικά δύο είδη: Την Μορέα ή Λευκή, είδος με άσπρους καρπούς (ιθαγενές της Μογγολίας), από την καλλιέργεια της οποίας συλλέγονται τα μεγάλα, τρυφερά και χυμώδη φύλλα της που αποτελούν την αποκλειστική τροφή του μεταξοσκώληκα.

Στην Ελλάδα και την ευρύτερη βαλκανική περιοχή, η σηροτροφία (εκτροφή μεταξοσκώληκα) εισήχθη και έγινε γνωστή κατά την βυζαντινή περίοδο, επί αυτοκρατορίας Ιουστινιανού, όταν καλόγεροι έφεραν από την Κίνα τα πρώτα μικροσκοπικά αυγά του.

Οι περιοχές όπου αναπτύχθηκε η καλλιέργεια της μουριάς είναι η Χαλκιδική, Καλαμάτα, Σουφλί, Κρήτη, Κύπρος, αλλά και αλλού. Στις περιοχές αυτές, κατά την ενετική και τουρκική κατοχή αναπτύχθηκε κυρίως σοβαρή βιοτεχνική παράγωγή μεταξίου οπότε αντίστοιχα δημιουργούντο και τα λεγόμενα μουρολεϊβαδά. Εκεί τα δένδρα κλαδεύονταν εξαντλητικά, διαμορφωμένα σε χαμηλή μορφή, από από τα οποία και έκοβαν κλαδιά για την διατροφή των μεταξοσκωλήκων. Σήμερα όμως η συστηματική καλλι-

Μαύρη μουρια

έργεια της έχει σταματήσει δεδομένου ότι το μετάξι δεν είναι πλέον προϊόν μεγάλης καταναλώσεως, λόγω άλλων βιομηχανικών νημάτων. Τα εναπομείναντα δένδρα προορίζονται κυρίως για την διατροφή των οικόσιτων κασικιών και προβάτων.

Ο καρπός αυτού του είδους είναι άσπρος, πολύ γλυκός αλλά όχι εξαιρετικής γεύσεως. Λόγω όμως του μεγάλοςχημου και πλούσιου φυλλώματός του, είναι πολυτιμότερο για την δημιουργία δενδροστοιχιών στις πόλεις, λόγω και της μεγάλης αντοχής του στην μόλυνση της ατμόσφαιρας, αλλά και για την κηποτεχνική του αξία γενικότερα (σκίαση καθιστικών χώρων). Αυτός είναι ο κύριος λόγος που τις δημοτικές δενδροστοιχίες της Αθήνας και άλλων πόλεων είναι κυρίαρχο είδος.

Πιο ελκυστική από απόψεως παραγωγής καρπών είναι η μαύρη μουριά (Μορέα η μελανή, περσικής καταγωγής), με σκουρόχρωμους πολύ γλυκούς καρπούς και ποιoτικότερη γεύση.

Από τους καρπούς της μουριάς και τον χυμό τους, οι φαρμακοποιοί παρασκεύαζαν παλαιότερα ειδικό σιρόπι (Μουρνόμελι ή Μουρνοσίροπο), κατάλληλο για τις άφθες

του βλεννογόνου του στόματος. Σε πολλά νησιά των Κυκλάδων, αλλά και ιδιαίτερα στην επαρχία Σέλινου της Κρήτης, από τον χυμό των μούρων παράγουν κατόπιν ζυμώσεως την μουνρόρακη, οινόπνευματώδες ποτό με υψηλό ποσοστό οινόπνευματος που προσομοιάζει γευστικά με την ρακή ή το τσίπουρο.

Τα τελευταία χρόνια έχει πάρει ιδιαίτερη θέση στις διάφορες τροφές που προσφέρουν σημαντικά στοιχεία στην υγιεινή διατροφή (φαινόλες, αντιοξειδωτικές ουσίες, βιταμίνες κλπ.) και κατατάσσεται στην ομάδα των μικρών φρούτων (σμέουρα, μύρtilα, φραμπουάζ και άλλα) που έχουν παρόμοιες ιδιότητες εναντίον του καρκίνου, της γήρανσης, του διαβήτη, ανπιπυρετικές κ.ά.

Συμπερασματικά η μουριά είναι ένα πολύτιμο δένδρο πολλών χρήσεων για τον άνθρωπο και όπου ένα έντομο που προσβάλλει το φυτό τρώγοντας και καταστρέφοντας τα φύλλα του μετατράπηκε από εχθρός του δένδρου σε ωφέλιμο εργαλείο του ανθρώπου παράγοντας το πολύτιμο μετάξι κατά την δημιουργία του κουκουλιού του.

Γιάννης Σπαντιδάκης
Γεωπόνος - Κηποτεχνής

Μουρόφυλλο, μεταξοσκώληκας, χρυσαλίδα και κουκούλι

Μουριά, με τη ματιά του Βινσέντ βαν Γκογκ

Φιλοτελικά νέα

Γενική Συνέλευση και Εκλογές στην Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2021 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά η Γενική Συνέλευση της ΕΦΟ, η οποία περιλάμβανε και εκλογές για την ανάδειξη νέας διοίκησης. Πρόκειται για την Γ. Συνέλευση του περασμένου Μαρτίου η οποία ανεβλήθη εξαιτίας της πανδημίας και των σχετικών απαγορεύσεων. Συμμετείχαν 12 σωματεία με 19 αντιπροσώπους.

Μετά το πέρας της όλης διαδικασίας, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο έγινε σώμα ως εξής:

Νίκος Μαλλούχος Πρόεδρος
Νίκος Ανδρειώτης Αντιπρόεδρος
Χρήστος Γκίκας Γεν. Γραμματέας
Βασίλης Πετρόχειλος Ταμίας
Ευάγγελος Καρράς Ειδ. Γραμματέας
Γεωργία Μπάλτσου Έφορος Εκδόσεων

Βαγγέλης Κώσης Έφορος Εκθέσεων
Κώστας Σαμανίδης Έφορος Εντευκτηρίου
Νίκος Βαρουζής Υπεύθυνος Δημ. Σχέσεων
Εξελεγκτική Επιτροπή
Βασίλης Αποστολόπουλος
Κώστας Χριστοδουλίδης

Τις ευχές μας για καλή δύναμη και επιτυχία στο έργο τους.

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Μετά την κυκλοφορία του βιβλίου "Εγχειρίδιο του Θεματικού Φιλοτελισμού", της γνωστής έκδοσης του συλλόγου μας, τα κείμενα της παρούσας στήλης αναπαράγονται από αυτό.

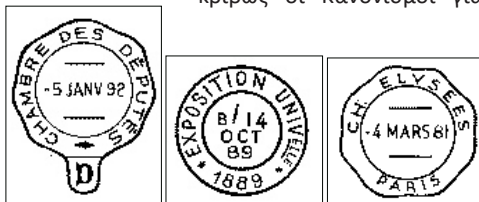
ΟΙ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

Κοινές ακυρωτικές σφραγίδες

Υπάρχει μία αντίληψη σε μερικούς θεματικούς ότι μία κοινή ακυρωτική σφραγίδα με το όνομα μιας πόλης μπορεί να τεκμηριώσει τον τόπο γέννησης όλων όσων γεννήθηκαν σε αυτή, όλων των κτηρίων που υπάρχουν εκεί, όλων των γεγονότων που διαδραματίστηκαν μέσα στα όριά της. Για παράδειγμα, σε έκθεμα παλαιότερης εθνικής έκθεσης, ένας εκθέτης ανέφερε ότι το τάδε νοσοκομείο της Ιταλίας προσέφερε πρώτο κάποιες συγκεκριμένες υπηρεσίες στους ασθενείς του. Για να τεκμηριώσει θεματικά το συγκεκριμένο νοσοκομείο χρησιμοποίησε μία κοινή ακυρωτική σφραγίδα της πόλης.

Είναι προφανές πόσο λανθασμένη είναι αυτή η θεματική αντιμετώπιση του εκθέτη, ο οποίος πιστεύει ότι με μία σφραγίδα "Αθήνα", "Πειραιάς" ή "Καλαμάτα", μπορεί να τεκμηριώσει αρχαιολογικούς χώρους, νοσοκομεία, στάδια, πρόσωπα και ότι άλλο σχετίζεται με αυτές τις πόλεις.

Ιδού τι αναφέρουν επακριβώς οι Κανονισμοί για

Γαλλικές κοινές ακυρωτικές σφραγίδες:
"Κοινοβούλιο", "Διεθής Έκθεση 1889", "Ιλίσια Πεδία".
Όλες αξιοποιήσιμες θεματικά.

τις κοινές ακυρωτικές σφραγίδες, στο κεφάλαιο περί Κατάλληλου Φιλοτελικού Υλικού:

Οι κοινές σφραγίδες μπορούν να χρησιμοποιηθούν λόγω της συγκεκριμένης σημασίας του ονόματος ενός τόπου, ή την αιτία που ένας τόπος υπάρχει. Εναλλακτικά, πρέπει να περιέχουν επαρκείς θεματικές πληροφορίες (π.χ. διαφημιστικό κείμενο, απεικόνιση), εκτός από στοιχεία που αναφέρονται στον τόπο ή/και την ημερομηνία. Μία ταχυδρομική σφραγίδα, ακόμα και αν είναι της προ-φιλοτελικής περιόδου, δεν τεκμηριώνει τον τόπο γεννήσεως ενός προσώπου. Επίσης, ο τόπος και η ημερομηνία της σφραγίδας, όταν σχετίζεται με ένα ιδιαίτερο γεγονός που συνέβη την ίδια ημερομηνία και στον ίδιο τόπο, είναι κατάλληλη μόνο εάν άλλα θεματικά χαρακτηριστικά αφορούν το θέμα ή έχει μία συγκεκριμένη θεματική σημασία από τη σκοπιά της ταχυδρομικής ιστορίας. Στην τελευταία περίπτωση θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μόνο όταν αναφέρεται σε μια σημαντική λεπτομέρεια του θέματος.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι ακόμα και αν η σφραγίδα περιλαμβάνει τον τόπο και την ακριβή ημερομηνία που συνέβη ένα ιστορικό ή άλλο γεγονός, δεν είναι αρκετά από μόνα τους για να στηρίξουν την ζητούμενη πληροφορία. Αυτό σημαίνει ότι μία ταχυδρομική σφραγίδα Sèvres, 28/07/1920 δεν τεκμηριώνει τη Συνθήκη των Σεβρών, μία άλλη Cape Canaveral, 16/07/1969, δεν τεκμηριώνει την πρώτη πτήση ανθρώπου προς τη σελήνη, και η σφραγίδα Φάληρο, 8/02/1981 δεν τεκμηριώνει την τραγωδία της απώλειας 21 φιλάθλων στα γνωστά γεγονότα

της θύρας 7 του Σταδίου Καραϊσκάκη!

Σε κάθε περίπτωση, υπάρχουν κοινές ακυρωτικές σφραγίδες, εικονογραφημένες ή μη, που φέρουν πρόσθετα χαρακτηριστικά, τα οποία, σε συνδυασμό με το όνομα της πόλης και την ημερομηνία, μπορούν -τότε και μόνο- να υποστηρίξουν την πληροφορία που χρειάζομαστε.

Η αλήθεια είναι ότι τέτοιες σφραγίδες δεν είναι πολλές και ιδιαίτερα συνηθισμένες. Αν δεν τις βρούμε, θα αναζητήσουμε την τεκμηρίωση σε άλλου είδους υλικό. Αν και πάλι οι πληροφορίες δεν βρεθούν πουθενά, τότε θα παρακάμψουμε τελείως την πληροφορία.

Υπάρχουν γεγονότα και πληροφορίες που δεν τεκμηριώνονται φιλοτελικά. Τότε, είναι προτιμότερο να μην αναφερθούμε καθόλου σε αυτά, παρά να προσπαθήσουμε να τα υποστηρίξουμε με λάθος τρόπο.

Μόνιμες, εικονογραφημένες κοινές ακυρωτικές σφραγίδες διαφόρων χωρών. Όλες αξιοποιήσιμες θεματικά.

Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες

Άλλο ένα είδος φιλοτελικού υλικού που κυριαρχεί στις θεματικές συλλογές και αποτελεί βασικό στοιχείο τους είναι οι ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες. Πρόκειται ασφαλώς για υλικό που στην ουσία του είναι ελάχιστα “ταχυδρομικό”, αφού σχεδόν ποτέ δεν χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση πραγματικών ταχυδρομικών σκοπών ή αναγκών. Οι περιπτώσεις που σήμερα μια αναμνηστική σφραγίδα ακυρώνει κοινή αλληλογραφία είναι ελάχιστες.

Όπως είναι γνωστό, οι ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες χρησιμοποιούνται από τα Ταχυδρομεία για να τιμήσουν σημαντικές επετείους, ιστορικά, αθλητικά, καλλιτεχνικά και άλλα γεγονότα, προσωπικότητες, εγκαίρια εκδηλώσεων, εμπορικές, φιλοτελικές ή άλλου είδους εκθέσεις κτλ. Κατασκευάζονται για να χρησιμοποιηθούν -συνήθως- για μια μόνο ημέρα και προαναγγέλλονται αρκετό καιρό πριν, με την αποστολή σχετικού ενημερωτικού εντύπου στους φιλοτελικούς συλλόγους και στα κατά τόπους ταχυδρομικά γραφεία, στο οποίο -μεταξύ άλλων πληροφοριών- περιλαμβάνεται και η εικόνα του σχετικού αποτυπώματος (έτσι γίνεται σε όλες σχεδόν τις χώρες εκτός από την Ελλάδα, όπου μόνιμα το αποτύπωμα λείπει και η ενημέρωση φτάνει συνήθως την τελευταία στιγμή).

Όπως ήδη είπαμε, οι αναμνηστικές σφραγίδες προορίζονται αποκλειστικά για φιλοτελική χρήση, αφού ποτέ κανείς δεν θα τις βρει στην τυχαία αλληλογραφία (στην Ελλάδα, σταμάτησε η χρήση τους στη κοινή αλληλογραφία από τα τέλη της δεκαετίας του '50). Σήμερα, για την απόκτησή τους είναι απαραίτητη είτε η προεγγραφή, με την ταυτόχρονη αποστολή των σχετικών γραμματοσημασμένων εντύπων που θα την δεχτούν (φάκελοι, κάρτες ή στιδήποτε άλλο), ή η προσωπική παρουσία του ενδιαφερόμενου στο ταχυδρομικό γραφείο, τακτικό ή έκτακτο, την ημέρα που τίθενται σε χρήση.

Εντούτοις, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για καθαρά φιλοτελικό υλικό, το ότι αυτό εκδίδεται από το επίσημο ταχυδρομείο και έχει την ικανότητα ακύρωσης αλληλογραφίας, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την καταλληλότητά του για να χρησιμοποιείται στις θεματικές συλλογές.

Η αναφορά στο πλήθος των θεμάτων που υποστηρίζουν οι αναμνηστικές σφραγίδες θα ήταν ασφαλώς πλεονασμός. Και μόνο να ανα-

λογιστεί κανείς πως ο αριθμός που εκδίδει ετησίως κάθε χώρα ποικίλλει από 30-40 έως μερικές εκατοντάδες (Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, ΗΠΑ κτλ.), γίνεται εύκολα αντιληπτή η τεράστια δυνατότητα επιλογής που ο θεματικός φιλοτελιστής έχει στη διάθεσή του. Στο εξωτερικό κυκλοφορούν πολλοί κατάλογοι των ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων κάθε χώρας. Στην Ελλάδα, σήμερα, κυκλοφορούν οι συστηματικές καταλογογραφίες των Α. Βιρβίλη (για την περίοδο μέχρι το 1968, σε έκδοση της ΕΦΕ), και Ν. Μπεργιόπουλου (για τις περιόδους 1969-1980 και 1981-1990, από τον οίκο Ο. Βλαστού). Στο παρελθόν υπήρξαν και μερικές άλλες εκδόσεις τέτοιων καταλόγων, όπως των Ε. Σκέντζου και Γ. Αλεβίζου.

Ένα δεύτερο σπουδαίο χαρακτηριστικό των αναμνηστικών σφραγίδων είναι η συμπληρωματική-ενοχυτική συνεισφορά τους στη θεματική πληροφορία του γραμματόσημου. Ένα οποιοδήποτε γραμματόσημο επί φακέλου, ακυρωμένο με κοινό σήμαντρο, ελάχιστα προσφέρει θεματικά. Είναι καλύτερα να εκτεθεί το γραμματόσημο και μόνο. Όταν όμως αυτό είναι ακυρωμένο με αναμνηστική σφραγίδα, τότε έχουμε δύο ταυτόχρονες πηγές θεματικής πληροφορίας (γραμματόσημο και αναμνηστική σφραγίδα), με αποτέλεσμα ένα ενδιαφέρον φιλοτελικό ντοκουμέντο.

Ιδιαίτερη συχνότητα τέτοιου είδους συνδυασμών παρουσιάζεται στους ΦΠΗΚ. Σε όλες τις προσδευμένες φιλοτελικά χώρες, κάθε γραμματόσημο που κυκλοφορεί συνοδεύεται με τη δική του εικονογραφημένη σφραγίδα, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα δημιουργίας ενδιαφερόντων φιλοτελικών αντικειμένων, αλλά και “τριπλετών” Καρτών Μάζιμουμ (κάρτα, γραμματόσημο και σφραγίδα με το ίδιο θέμα). Βέβαια, η συμπερίληψη των σφραγίδων ΠΗΚ στην κατηγορία των ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων δεν είναι απόλυτα σωστή, αφού αυτές ακυρώνουν και οριστικές σειρές. Επειδή ωστόσο η φιλοτελική χρήση και η θεματική σημασία τους είναι ακριβώς ίδιες, αναφερόμαστε και σε αυτές με τον ίδιο τρόπο.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δείξει ο θεματικός συλλέκτης στο τρόπο που θα χρησιμοποιήσει τις ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες στις εκθεσιακές του σελίδες. Ένας φάκελος που φέρει γραμματόσημο ακυρωμένο με αναμνηστική σφραγίδα μπαίνει μόνο σε “παράθυρο”. Η

επιφάνεια του φακέλου, λευκή και χωρίς άλλα φιλοτελικά χαρακτηριστικά, δεν έχει λόγο να αφαιρεί πολύτιμο χώρο από τη σελίδα. Αντίθετα, όταν έχουμε ένα φάκελο ή άλλο αντικείμενο που φέρει ετικέτα συστημένου, δηλωμένης αξίας, επειγόντως ταχυδρομημένο, λογοκρισίες κτλ., ή φέρει περισσότερα γραμματόσημα και πολλαπλές αναμνηστικές σφραγίδες, τότε η ολόκληρη παρουσία του όχι μόνο είναι επιτρεπτή, αλλά προσθέτει στα θετικά του εκθέματος.

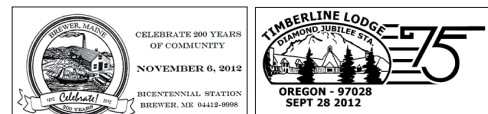
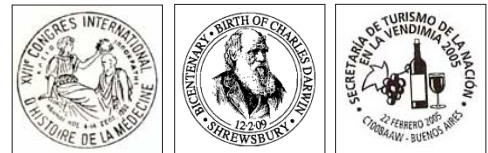
Σε παράθυρο μπαίνουν και οι σφραγίδες των φακέλων ΠΗΚ, εκτός και είναι συστημένοι,

Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες χωρίς εικονογράφιση.

Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες χωρίς ημερομηνία. Σε ένα έκθεμα, πρέπει πάντα να βρίσκονται σε φάκελο και να συνοδεύονται από το σχετικό σήμαντρο για να τεκμηριώνονται οι ημερομηνίες.

Διάφοροι τύποι εικονογραφημένων ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων, διαφόρων σχημάτων.

Ιδανική περίπτωση συμβολής αναμνηστικής σφραγίδας στην θεματική πληροφορία: Εδώ μας εξηγεί τον τρόπο που παίζεται το μουσικό όργανο του γραμματόσημο.

αφού, όπως γνωρίζουμε, η παρουσία του διακόσμου στο αριστερό των φακέλων ΠΗΚ δεν επιτρέπεται.

Τέλος, κάθε αναμνηστική σφραγίδα που χρησιμοποιείται σε εκθεσιακή συλλογή καλόν είναι να βρίσκεται πάνω σε γραμματόσημο σχετικό με το θέμα της. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, τότε πρέπει να βρίσκεται πάνω στο μικρότερο, κατά το δυνατόν, και το λιγότερο εντυπωσιακό γραμματόσημο, κατά προτίμηση οριστικής σειράς. Τούτο διότι ένα μεγάλο σχήματος και εντυπωσιακής εμφάνισης γραμματόσημο αποσπά την προσοχή του θεατή και αφήνει την εικόνα της σφραγίδας σε δεύτερη μοίρα.

Κλείνοντας τα περί ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων και ανακεφαλαιώνοντας, αναφέρουμε ότι:

- Η ειδική αναμνηστική σφραγίδα εκτίθεται μόνο όταν είναι καθαρή, απόλυτα ευδιάκριτη και ακέραια.
- Το γραμματόσημο που τη φιλοξενεί πρέπει να είναι σε άριστη κατάσταση και να

Εικονογραφημένος φάκελος. Η διακεκομμένη γραμμή οριοθετεί την επιτρεπόμενη ορατή επιφάνεια του "παράθυρου".

φαίνεται ολόκληρο. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να καλύπτεται μερικώς από το παράθυρο.

- Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες σε λευκούς ή εικονογραφημένους φακέλους εκτίθεται σε παράθυρο.
- Ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες σε συστημένα αντικείμενα ανεβάζουν το επίπεδο του εκθέματος.
- Πρέπει να αποφεύγεται η έκθεση ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων που βρίσκονται σε κομμάτια χαρτιού ή χαρτονιού, ή τουλάχιστον να μη διακρίνεται στο παράθυρο ότι είναι τέτοια.
- Να αποφεύγεται η έκθεση αντικειμένων με ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες στα οποία εμφανίζονται ομαδικές γενυθύνσεις αποστο-

λέα, όπως νουθών εμπόρων, φιλοτελικών συλλόγων κτλ. Δεν πρέπει, δηλαδή, να είναι εμφανές και πρόδηλο ότι το αντικείμενο είναι προϊόν ομαδικής παραγωγής.

• Το γραμματόσημο που η σφραγίδα μας ακυρώνει πρέπει να είναι σχετικό με το θέμα, ή μικρού σχήματος, ώστε οπτικά να κυριαρχεί η σφραγίδα.

• Η συχνότητα χρήσης των ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων ακολουθεί και αυτή το γνωστό αρχαίο ρητό: "Παν μέτρον άριστον".

Παντελής Λεούσης
(Συνεχίζεται)

Παράδειγμα που καλό είναι να αποφεύγεται. Τα άσχετα με το θέμα της σφραγίδας μεγάλου σχήματος γραμματόσημα, κυριαρχούν στην εικόνα, καθιστώντας τη σφραγίδα δευτερεύουσας σημασίας.

Παράδειγματα γραμματοσήμων που πρέπει να προτιμώνται για σφράγιση με αναμνηστική σφραγίδα. Επάνω: Τα μικρού μεγέθους οριστικών σειρών δεν αποσπών την προσοχή. Κάτω: Τα σχετικά με τη σφραγίδα δημιουργούν ιδανικούς συσχετισμούς.

Οι δεκαετίες του 1820 και του '30 έφεραν ένα κύμα θρησκευτικής αφύπνισης που σάρωσε τις Ηνωμένες Πολιτείες, οδηγώντας σε αυξημένες εκκλήσεις για εγκράτεια, και σε κινήματα όπως αυτό για την κατάργηση της δουλείας.

Το 1838, η πολιτεία της Μασαχουσέτης ψήφισε πρώτη νόμο «εγκράτειας» που απαγόρευε την πώληση οινοπνευματωδών ποτών σε ποσότητες μικρότερες από 15 γαλιόνια. Αν και ο νόμος καταργήθηκε δύο χρόνια αργότερα, αποτέλεσε προηγούμενο για μεταγενέστερες ανάλογες νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Μέχρι την έναρξη του Εμφυλίου Πολέμου το 1861, το παράδειγμα της Μασαχουσέτης ακολούθησαν και άλλες πολιτείες.

Όλα τα χρόνια μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα, κοινωνικές ομάδες «εγκράτειας» ήταν διάσπαρτες σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες, με τις γυναίκες να παίζουν κυρίαρχο ρόλο, καθώς το αλκοόλ θεωρήθηκε ως καταστροφική δύναμη για τις οικογένειες.

Το 1906, ξεκίνησε ένα νέο κύμα κατά της πώλησης ποτών, με επικεφαλής την Anti-Saloon League. Για τους ευαγγελικούς προτεστάντες τα σαλούν ήταν τόποι που καλλιεργούσαν τη διαφθορά και την ασέβεια. Επιπλέον, πολλοί βιομηχα-

νοι υποστήριζαν την απαγόρευση, επιδιώκοντας να αποτρέψουν ατυχήματα και να αυξήσουν την αποδοτικότητα των εργαζομένων σε μια εποχή αυξημένης βιομηχανικής παραγωγής και παρατεταμένου ωραρίου εργασίας.

Το 1917, μετά την είσοδο των Ηνωμένων Πολιτειών στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Πρόεδρος Γούντροου Γουίλσον θέσπισε μια προσωρινή απαγόρευση

κατά τη διάρκεια του πολέμου, προκειμένου να εξοικονομήσει σιτηρά για την παραγωγή τροφίμων. Την ίδια χρονιά, το Κογκρέσο υπέβαλε προς επικύρωση από το κράτος την 18η Τροπολογία, η οποία απαγόρευε την παραγωγή, μεταφορά και πώληση αλκοολούχων ποτών. Η τροπολογία εγκρίθηκε γρήγορα, με την υποστήριξη των απαραίτητων τριών τετάρτων των πολιτειών των ΗΠΑ, επικυρώθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1919 και τέθηκε σε ισχύ τον Οκτώβριο του 1919, όταν το Κογκρέσο εξέδωσε τον Εθνικό Νόμο περί Ποτοαπαγόρευσης, με τις σχετικές οδηγίες για την ομοσπονδιακή εφαρμογή της.

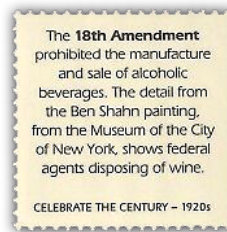
Τόσο η ομοσπονδιακή όσο και οι τοπικές κυβερνήσεις επιδίωξαν να επιβάλουν την ποτοαπαγόρευση κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1920. Ωστόσο αυτή εφαρμόστηκε πολύ πιο πιστά σε αγρο-

Λαθραία μεταφορά αλκοολούχων ποτών.

Βαρέλια με λαθραία ποτά ξεφορτώνονται σε κάποιο λιμάνι.

Κείμενο στη γόμα του γραμματοσήμου: "Η 18η Τροπολογία απαγόρευσε την κατασκευή και πώληση αλκοολούχων ποτών". Λεπτομέρεια από πίνακα του Ben Shahn (Μουσείο Νέας Υόρκης) που εικονίζει ομοσπονδιακούς πράκτορες να χύνουν (παράνομο) κρασί.

τικές περιοχές και μικρές πόλεις, όπου ο πληθυσμός συμπαθούσε τη νομοθεσία, και πολύ πιο χαλαρά στις αστικές περιοχές. Παρά τα πολύ πρώιμα σημάδια επιτυχίας της ποτοαπαγόρευσης, όπως η μείωση των συλλήψεων για μέθη και η πτώση της κατανώλωσης αλκοόλ κατά 30%, όσοι ήθελαν να συνεχίσουν να πίνουν έβρισκαν όλο και πιο εφευρετικούς τρόπους για να το κάνουν. Η παράνομη παρασκευή και πώληση ποτών («bootlegging») συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας, μαζί με τη λειτουργία καταστημάτων ή νυχτερινών κέντρων που πωλούσαν αλκοόλ, το λαθρεμπόριο αλκοόλ μέσω «κρατικών γραμμών» και την άτυπη παραγωγή ποτών σε ιδιωτικά σπίτια.

Η αστυνόμευση ήταν μια δύσκολη υπόθεση, με αποτέλεσμα να ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια τα παράνομα αποστακτήρια και μπαρ. Τα σημεία πώλησης έφθασαν τα 30.000, σχεδόν διπλάσια σε σχέση με την προ Ποτοαπαγόρευσης εποχή.

Επιπλέον, η εποχή της ποτοαπαγόρευσης ενθάρρυνε την άνοδο της εγκληματικής δραστηριότητας που σχετιζόταν με το «bootlegging». Το πιο διάβητο παράδειγμα ήταν ο γκάνγκστερ του Σικάγου, Αλ Καπόνε, ο οποίος κέρδιζε το εντυπωσιακό ποσό 60 εκατομμυρίων δολαρίων ετησίως από τις εκμεταλλεύσεις του αλκοόλ και τα παράνομα καπηλεία.

Τέτοιες παράνομες επιχειρήσεις τροφοδότησαν αντίστοιχη αύξηση της βίας μεταξύ των συμμοριών, συμπεριλαμβανομένης της Σφαγής του Αγίου Βαλεντίνου στο Σικάγο, το 1929, κατά την οποία αρκετοί

άνδρες του Αλ Καπόνε, ντυμένοι ως αστυνομικοί πυροβόλησαν και σκότωσαν μια ομάδα ανδρών αντίπαλης συμμορίας.

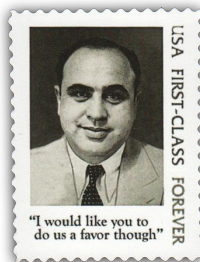
Η υψηλή τιμή των αλκοολούχων ποτών ανέδειξε και τις κοινωνικές ανισότητες των ΗΠΑ. Η εργατική τάξη και οι φτωχοί της χώρας είχαν πολύ λιγότερες δυνατότητες από τους Αμερικανούς της μεσαίας ή ανώτερης τάξης να γευτούν ένα ποτό.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1920 η υποστήριξη των Αμερικανών στην ποτοαπαγόρευση άρχισε να μειώνεται. Με τη χώρα να βυθίζεται μέχρι το 1932 στη Μεγάλη Ύφεση, η νομιμοποίηση της βιομηχανίας ποτών για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και κρατικών εσόδων άρχισε να γίνεται ανάγκη. Στο μεταξύ, στις εκλογές εκείνης της χρονιάς, ο δημοκρατικός Franklin D. Roosevelt έθεσε υποψηφιότητα για πρόεδρος, έχοντας ως ένα από τα συνθήματά του την κατάργηση του «Prohibition», γεγονός που συνέβαλε στο να κερδίσει εύκολα τη νίκη επί του τότε προέδρου Χέρμπερτ Χούβερ.

Η νίκη αυτή σήμανε το τέλος της ποτοαπαγόρευσης. Με την 21η Τροπολογία στο Σύνταγμα, την έγκρισή της από το Κογκρέσο και την υποβολή προς έγκριση από τις Πολιτείες, τον Δεκέμβριο του 1933 η Γιούτα έδωσε την 36η και τελευταία απαραίτητη ψήφο για τελική επικύρωση.

Αν και μερικές Πολιτείες συνέχισαν να απαγορεύουν το αλκοόλ μετά το τέλος της ομοσπονδιακής ποτοαπαγόρευσης, όλες είχαν συμμορφωθεί μέχρι το τέλος του 1936.

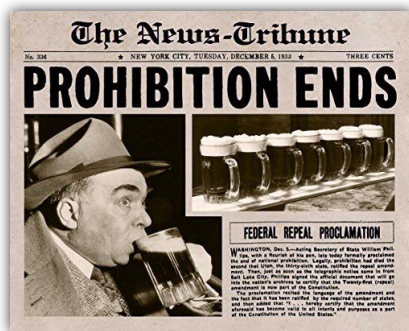
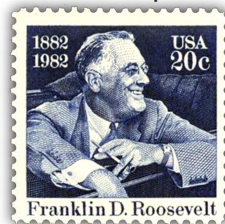
Παντελής Λεούσης

Αλ Καπόνε. Ένας από τους μεγάλους κερδισμένους της ποτοαπαγόρευσης.

Χούβερ υπέρ και Ρούσβελτ κατά της ποτοαπαγόρευσης. Εύκολη εκλογική νίκη για τον δεύτερο.

"ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΟΤΟΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ": Κύριο θέμα όλων των εφημερίδων της εποχής.

Απολλωνία Ιλλυρική

Η Απολλωνία ήταν μια αρχαία ελληνική αποικία που ιδρύθηκε στις αρχές του 6ου π.Χ. αιώνα από μια ομάδα 200 Κορινθίων μετά από πρόσκληση των ντόπιων Ιλλυριών. Αναφέρεται ότι στην αποίκηση συμμετείχαν και Κερκυραίοι. Πρώτος άποικός της ο Κορίνθιος Γύλαξ.

Η πόλη βρισκόταν σε ένα λοφώδες οροπέδιο, από όπου εκτείνεται μια εύφορη πεδιάδα, περίπου 34 χιλιόμετρα από την πόλη Φιέρι, κοντά στους ποταμούς Αώο και Άψο, σε απόσταση περίπου 10 χλμ. από την ανατολική ακτή της Αδριατικής Θάλασσας. Ο Στράβων την χαρακτήριζε «ευνομωτάτη», ενώ ο Αριστοτέλης την επαινούσε.

Η ίδρυσή της πραγματοποιήθηκε αμέσως μετά την ίδρυση της Επιδήμνου (Δυρραχίου) και γρήγορα έγινε μια από τις πιο επιφανείς πόλεις της λεκάνης της Αδριατικής, η πιο γνωστή από τις άλλες 30 πόλεις που κατά την αρχαιότητα είχαν το όνομα Απολλωνία προς τιμή του θεού Απόλλω-

να. Βρισκόταν στην περιοχή των εδαφών της Ιλλυρικής φυλής των Ταυλαντίων, η οποία, σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία, είχε πάρει το όνομά της από τον Τάυλα, ενός από τους έξι γιους του Ιλλυριού.

Η κορινθιακή αποικιακή πολιτική φαίνεται να ήταν σχετικά φιλελεύθερη και επικεντρώθηκε περισσότερο στην εξασφάλιση πόρων για την υποστήριξη του αυξανόμενου πληθυσμού της Κορινθίας, παρά στην εκμετάλλευση ή την απέλαση του τοπικού πληθυσμού της Ιλλυρίας.

Η Απολλωνία απέκτησε σταδιακά πολιτική ανεξαρτησία από την Κόρινθο και οργανώθηκε ως πόλη κάτω από ένα ολιγαρχικό σύστημα. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, μια μικρή ελληνική τάξη ελίτ καταγόταν από τους αρχικούς αποίκους που κυριαρχούσαν στον τοπικό πληθυσμό της πόλης.

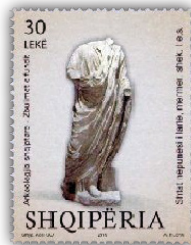
Η Απολλωνία άκμασε ιδιαίτερα στη Ρωμαϊκή περίοδο. Από τον 2ο αιώνα π.Χ. έγινε ένα σημαντικό στρατιωτικό

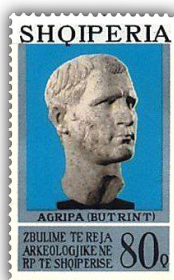
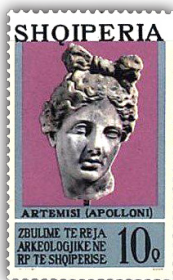
Ηρακλής και Απόλλων σε ανάγλυφο.

Προτομή Ρωμαίου αριστοκράτη

Τεράστιος ο πλούτος των ευρημάτων στην περιοχή της Απολλωνίας.

Μερικά από τα σπουδαιότερα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής:

Κεφαλές θεάς Αρτέμιδος, Ρωμαίου Στρατηγού Αγρίπα, Δημοσθένη, προτομή κόρης και ιλλυρικό κράνος.

Τα ρωμαϊκά μωσαϊκά είναι εκπληκτικής ομορφιάς.

έδαφος για τους ρωμαϊκούς στρατούς. Η φήμη της προσέλκυσε πολλές προσωπικότητες της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, όπως τον περίφημο Ρωμαίο φιλόσοφο και ρήτορα Κικέρωνα, ο οποίος χαρακτήρισε την Απολλωνία στους «Φιλιππικούς» του ως «magna urbs et gravis» (μεγάλη και σημαντική πόλη). Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου η πόλη έγινε μια από τις πιο σημαντικές πύλες της διαβαλκανικής Εγνατίας οδού, ενώ στη διάσημη Ακαδημία της σπούδασε και υπέστη στρατιωτική εκπαίδευση ο Αυγούστος, ο πρώτος Ρωμαίος αυτοκράτορας, καθώς και ο Οκταβιανός που συνοδεύταν από τον Αγρίππα, τον επιφανή στρατηγό και πολιτικό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής της, ο πολιτισμός και η γενική ανάπτυξη της Απολλωνίας διατήρησαν έναν ξεκάθαρο ελληνικό χαρακτήρα. Ωστόσο, λόγω της ανεξάρτητης οικονομικής και πολιτικής δραστηριότητάς της και των στενών σχέσεων με την ενδοχώρα της Ιλλυρίας, ο πολιτισμός της Απολλωνίας δημιούργησε μια ξεχωριστή φυσιογνωμία.

Μετά από μια μακρά περίοδο συνεχούς οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, η Απολλωνία έπεσε σε παρακμή, μέχρι την πλήρη εγκατάλειψή της κατά τη μεσαιωνική περίοδο.

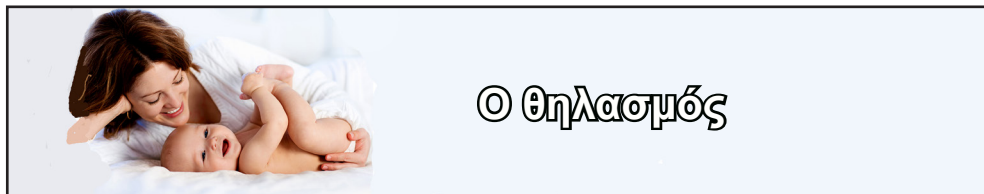
Τα ερείπια της Απολλωνίας ανακαλύφθηκαν στις αρχές του 19ου αιώνα, και χαρακτηρίστηκαν ως αρχαιολογικό πάρκο στις 7 Απριλίου 2003 από την κυβέρνηση της Αλβανίας.

Το εκτεταμένο αρχαιολογικό πάρκο της Απολλωνίας επεκτείνεται σε περίπου 80 εκτάρια γης που περικλείονται από περίπου 3 χλμ. τοίχους που χρονολογείται από τη ρωμαϊκή εποχή. Η ιερή περιοχή της πόλης, γνωστή ως η περιοχή του τεμένους, περιέχει τον καλά διατηρημένο ναό του Απόλλωνα, ο οποίος είναι δωρικού ρυθμού του 300 π.Χ. Οι κορινθιακού τύπου κολώνες του ναού έχουν αποκατασταθεί όμορφα. Υπάρχουν επίσης δύο μικρά πέτρινα ιερά, τα ερείπια ενός ελληνικού θεάτρου και ενός ιερού προς τιμήν των νυμφών (νυμφαίο).

Παντελής Λεούσης

Αρχαίο αγγείο, ιλλυρικά όπλα, χάλκινο πόδι, Ρωμαίος μάγιστρος, άγαλμα Απόλλωνα.

Θηλασμός

Είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο και από πολύ παλιά γνωστό πως δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος διατροφής ενός βρέφους από τον μητρικό θηλασμό. Είναι ένα δώρο ζωής της κάθε μητέρας προς το νεογέννητο βρέφος της, με τεράστιο πλεονεκτήματα για την σωστή του ανάπτυξη.

Ο θηλασμός ξεκινά αμέσως μετά τον τοκετό, όταν το βρέφος δείξει τα πρώτα σημάδια πείνας. Είναι η καλύτερη στιγμή έναρξης, γιατί το νεογέννητο είναι αρκετά δραστήριο και καταφέρνει να θηλάσει εύκολα, ακόμα και από θηλές που έχουν κάποιο βαθμό δυσκολίας. Έτσι, μαθαίνει από την πρώτη στιγμή να θηλάζει σωστά και συνειδητοποιεί ότι εξακολουθεί να στηρίζεται στην μητέρα του για την επιβίωσή του. Η διαμονή μητέρας – παιδιού στον ίδιο χώρο είναι άκρως ενισχυτική του μητρικού θηλασμού, διότι βοηθά τη μητέρα να εκπαιδευτεί καλύτερα, ώστε να αναγνωρίζει τα σημεία πείνας του μωρού της, να αναπτύσσει κώδικες επικοινωνίας, ενώ ταυτόχρονα προσφέρει ηρεμία, ασφάλεια και προστασία στο νεογνό.

Το γάλα που παράγεται τα πρώτα 24ωρα ονομάζεται πρωτόγαλα ή πύαρ. Η ποσότητά του είναι μικρή, αλλά ικανή να καλύψει τις ανάγκες του νεογέννητου, δεδομένου ότι το στομαχάκι του δεν χωρά αρχικά περισσότερο από 2,5-7 mL ανά γεύμα, ανάλογα πάντα με το βάρος γέννησής του. Η ποιότητά του και

η θερμιδική του αξία είναι απaráμιλλες, ενώ βοηθά το ανώριμο ανοσοποιητικό σύστημα του νεογνού να ωριμάσει.

Σταδιακά αυξάνεται η χωρητικότητα του στομάχου του νεογνού και η παραγωγή του μητρικού γάλακτος, η οποία ρυθμίζεται από τη ζήτηση του νεογνού. Όσο δηλαδή το νεογέννητο ζητά, τόσο η μητέρα παράγει. Οι μητέρες, σε ποσοστό περίπου 95% είναι σε θέση να θηλάσουν και να καλύψουν απόλυτα τις διατροφικές ανάγκες του νεογνού τους. Ας μην ξεχνάμε πως ένα παιδί που έχει τραφεί με μητρικό γάλα είναι υγιέστερο και εξυπνότερο, γεγονός που το βοηθά να έχει καλύτερες προοπτικές στην ζωή του.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, η UNICEF και η Εθνική Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού προτρέπουν τις μητέρες να προσφέρουν αποκλειστικά το γάλα τους, τους πρώτους 6 μήνες ζωής του νεογέννητου, ενώ συμβουλεύουν τη δυνατότητα συνέχισης του θηλασμού μαζί με στέρεες τροφές έως την ηλικία των 2 ετών.

Ο θηλασμός έχει πολλά πλεονεκτήματα, τόσο για τη μητέρα όσο και για το παιδί. Βοηθάει τη μητέρα στην ταχύτερη επάνοδο της μήτρας στη φυσιολογική της κατάσταση και αποτελεί αντισυλληπτικό μέσο (σε σχετικό βαθμό). Ο καρκίνος του μαστού είναι σπανιότερος στις μητέρες που θηλάζουν και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, ιδιαίτερα όταν υπάρχει οικογε-

«Θηλασμός», σε κάρτα από πίνακα του Ρενουάρ.

νειακό ιστορικό καρκίνου μαστού. Το μητρικό γάλα προσφέρεται ανά πάσα στιγμή έτοιμο, χωρίς δηλαδή τη διαδικασία παρασκευής του αποστειρωμένου φρέσκου, στη σωστή θερμοκρασία και χωρίς κανένα κόστος. Αυτό είναι σημαντικό και το οικονομικό όφελος είναι μεγάλο τόσο σε οικογενειακό, όσο κυρίως σε εθνικό επίπεδο. Ο μητρικός θηλασμός συντελεί στην καλύτερη ρύθμιση του σωματικού βάρους της μητέρας. Η απώλεια του σωματικού βάρους δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 1.5 κιλό το μήνα για τους πρώτους 6 μήνες του θηλασμού. Πρέπει να αποφεύγεται η υπερβολικά μειωμένη πρόσληψη τροφής

Η σύσταση του μητρικού γάλακτος είναι απολύτως προσαρμοσμένη και βιολογικά εξειδικευμένη στις ανάγκες του ανθρωπίνου οργανισμού. Όλα τα θηλαστικά παράγουν γάλα που είναι μοναδικό για τις θρεπτικές ανάγκες των μικρών τους. Για τον άνθρωπο, το σπουδαιότερο όργανο είναι ο εγκέφαλος, του οποίου η ανάπτυξη κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της ζωής του, είναι μεγαλύτερη από κάθε άλλη περίοδο. Το ανθρώπινο γάλα είναι πλούσιο σε ειδικά θρεπτικά συστατικά που προάγουν την ανάπτυξη του εγκε-

φάλου. Μόνο και μόνο αυτό το στοιχείο θα μπορούσε να χαρακτηρίσει το μητρικό γάλα ως αναντικατάστατο.

Για το παιδί, το μητρικό γάλα είναι ζωντανός ιστός που περιέχει αντισώματα, ένζυμα, λευκοκύτταρα και άλλες αμυντικές ουσίες που προφυλάσσουν το βρέφος από λοιμώξεις σε μεγάλο βαθμό. Ιδιαίτερη θρεπτική και αμυντική αξία έχει το πρωτόγαλα, και γι' αυτό είναι πολύτιμο τις πρώτες μέρες της ζωής του παιδιού.

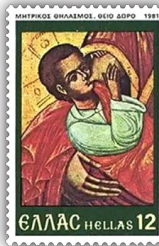
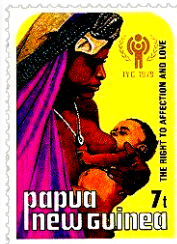
Το μητρικό γάλα προστατεύει από την παχυσαρκία και απ' όλα τα συνοδά νοσήματά της (στεφανιαία νόσο, υπέρταση, σακχα-

ρώδη διαβήτη).

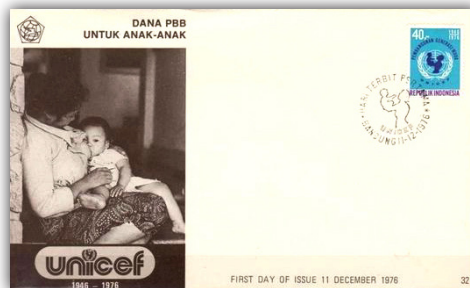
Τα παιδιά που θηλάζουν, σπανίως παρουσιάζουν αλλεργικές παθήσεις (άσθμα, έκζεμα), δεν παρουσιάζουν σπασμούς από έλλειψη ασβεστίου και σπανίως παρουσιάζουν κολικούς και δυσκοιλιότητα.

Ο μητρικός θηλασμός αποτελεί το θεμέλιο της ψυχικής υγείας του παιδιού. Το βρέφος θηλάζοντας στην αγκαλιά της μητέρας του αισθάνεται όχι μόνο χαρά, αλλά σιγουριά και αυτοπεποίθηση, συναισθήματα που έχει ανάγκη και το ακολουθούν σε όλη του τη ζωή.

Παντελής Λεουσης

Ο Χριστιανισμός, με τις απεικονίσεις της Παναγίας ως «Γαλακτοτροφούσας», στέλνει το μήνυμα του θηλασμού.

Ωραίο μονοφύλλο Ινδονησίας με θέμα την UNICEF και το θηλασμό.

Ο χαρταετός

Οι χαρταετοί εφευρέθηκαν στην Ασία, αν και η ακριβής προέλευσή τους δεν είναι γνωστή. Αρχαία κινεζικά κείμενα ανάγουν την προέλευση του χαρταετού στον 4ο αιώνα π.Χ. Ωστόσο, καθώς αυτά τα κείμενα είναι πολύ παλαιότερα από το χρόνο στον οποίο παραπέμπουν, είναι αδύνατο να γνωρίζουν ακριβώς πού και πότε εφευρέθηκε ο πρώτος χαρταετός.

Ωστόσο, η παλαιότερη απεικόνιση χαρταετού βρέθηκε σε μια σπηλαιογραφία της Μεσολιθικής περιόδου, στο νησί Muna της Ινδονησίας, η οποία χρονολογείται από το 9500–9000 π.Χ. Απεικονίζει έναν τύπο χαρταετού που εξακολουθεί να χρησιμοποιείται από τους σύγχρονους κατοίκους της περιοχής.

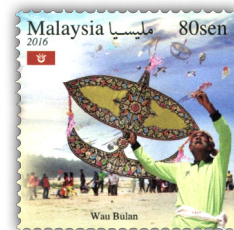
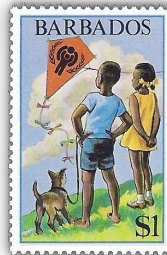
Αρχικά, οι Κινέζοι έκαναν χρήση των χαρταετών κυρίως για στρατιωτικούς σκοπούς. Τους χρησιμοποιούσαν για να μεταφέρουν μηνύματα, για να τρομάζουν τους εχθρούς ή να αξιολογούν τις αποστάσεις. Αρχαίες και μεσαιωνικές κινεζικές πηγές περιγράφουν τους χαρταετούς που χρησιμοποιούνταν επίσης για τη μέτρηση αποστάσεων, τη δοκιμή του ανέμου κλπ.

Πολλοί κινεζικοί και ιαπωνικοί θρύλοι αναφέρουν μεταφορά ανθρώπων με χαρταετούς. Ο Μάρκο Πόλο αναφέρει πως οι Κινέζοι ήταν σε θέση να κατασκευάζουν μεγάλους χαρταετούς, ικανούς να φέρουν ένα άτομο. Είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι ο πρώτος άνθρωπος που ανυψώθηκε στον αέρα ήταν με χαρταετό, πολύ πριν την εφεύρεση του αερόστατου.

Για κάποιους λαούς ο χαρταετός θα μπορούσε να έχει μαγικές, ή θρησκευτικές λειτουργίες. Στην Ταϊλάνδη,

τον 18ο αιώνα, ο χαρταετός του βασιλιά Ναράι παρέμενε στον αέρα όλες τις νύκτες, κατά τη στιγμή της αλλαγής των μουσώνων, φαινόμενο που συνδέεται με την κοσμικές λειτουργίες του μονάρχη.

Τα ιδανικά υλικά για την κατασκευή χαρταετού ήταν άμεσα διαθέσιμα στην Κίνα. Μεταξωτά υφάσματα για την επένδυσή του, λεπτό μετάξι υψηλής αντοχής για τη γραμμή πτήσης και ανθεκτικό μπαμπού για ένα ισχυρό και ελαφρύ σκελετό. Είναι γνωστό ότι στην Κίνα πετούσαν χαρταετοί από το 549 μ.Χ., καθώς καταγράφηκε ότι εκείνο το χρόνο ένας χαρταετός χρη-

Η Μαλαισία έχει μεγάλη παράδοση στους χαρταετούς

Η Κίνα και άλλες ασιατικές χώρες σχεδιάζουν και χρωματίζουν χαρταετούς με μεγάλη πρωτοτυπία

σιμποιήθηκε ως μήνυμα, για μια αποστολή διάσωσης.

Οι παλαιότεροι γνωστοί κινέζικοι χαρταετοί ήταν επίπεδοι (όχι τοξοειδείς) και συχνά ορθογώνιοι, διακοσμημένοι με μυθολογικά μοτίβα και θρυλικές μορφές. Μερικοί ήταν εφοδιασμένοι με χορδές και σφυρίχτρες, για να αποδίδουν μουσικούς ήχους ενώ πετούσαν.

Μετά την εισαγωγή του στην Ινδία, ο χαρταετός εξελίχθηκε περαιτέρω σε μαχητικό –συναγωνιστικό χαρταετό. Χιλιάδες τέτοιοι πετούν κάθε χρόνο σε φεστιβάλ, με γνωστότερο το Makar Sankranti.

Οι Κινέζοι μετέφεραν τον χαρταετό στην Πολυνησία, και από εκεί, μέχρι τη Νέα Ζηλανδία.

Πολυνήσιοι χρησιμοποίησαν σε θρησκευτικές τελετές ανθρωπόμορφους χαρταετούς από ύφασμα και ξύλο, για να στέλνουν προσευχές στους θεούς. Οι ανθρωπολόγοι μελετούν τις πολυνησιακές παραδόσεις του χαρταετού για να πάρουν μια ιδέα για τις πρώτες «πρωτόγονες» ασιατικές παραδόσεις που πιστεύεται ότι υπήρχαν κάποτε στην Ασία.

Οι χαρταετοί άργησαν να φτάσουν στην Ευρώπη. Οι πρώτες πληροφορίες γι' αυτούς έφτασαν στην Ευρώπη από τον Μάρκο Πόλο, στα τέλη του 13ου αιώνα. Πολύ αργότερα, τον 16ο και 17ο αιώνα, ναυτικοί μετέφεραν στην Ευρώπη χαρταετούς από την Ιαπωνία και τη Μαλαισία. Στην αρχή οι χαρταετοί αντιμετώπιστηκαν απλώς ως περίεργα αντικείμενα. Αργότερα όμως άρχισαν να χρησιμοποιούνται ως μέσα για επιστημονική έρευνα.

Το 1752, ο Βενιαμίν Φραγκλίνος δημοσίευσε μια έκθεση πειράματος χαρταετού για

να αποδείξει ότι ο κεραυνός προκαλείται από ηλεκτρισμό.

Οι χαρταετοί ήταν επίσης καθοριστικοί για την έρευνα των αδελφών Ράιτ και άλλων πρωτοπόρων στην ανάπτυξη του πρώτου αεροπλάνου, στα τέλη του 1800. Αρκετά διαφορετικά σχέδια χαρταετών ανύψωσης ανθρώπου αναπτύχθηκαν. Η περίοδος από το 1860 έως το 1910 περίπου έγινε η ευρωπαϊκή «χρυσή εποχή του χαρταετού».

Τον 20ό αιώνα, αναπτύχθηκαν πολλά νέα σχέδια χαρταετών, όπως σε σχήμα διαμαντιού, τετράεδρο, σε σχήμα έλκηθρου κλπ. Ταυτόχρονα, οι χαρταετοί χρησιμοποιήθηκαν για επιστημονικούς σκοπούς, ειδικά στη μετεωρολογία, την αεροναυτική, τις ασύρματες επικοινωνίες και τη φωτογραφία, ενώ αργότερα επινοήθηκαν και οι αετοί-αλεξίπτωτα πλαγιάς.

Η ταχεία ανάπτυξη μηχανικών αεροσκαφών μείωσε το ενδιαφέρον για χαρταετούς. Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο υπήρξε μια περιορισμένη χρήση χαρταετών για στρατιωτικούς σκοπούς (χαρταετοί με κεραία στρατιωτικής ραδιοφωνίας κ.ά.).

Σήμερα οι χαρταετοί χρησιμοποιούνται πλέον κυρίως για αναψυχή, περισσότερο σε χώρες τις Ασίας, όπου είναι στενά συνδεδεμένοι με τις λαϊκές και θρησκευτικές τοπικές παραδόσεις. Στην Ευρώπη, όπως και στη χώρα μας, είναι ένα αγαπημένο παιχνίδι των παιδιών που παίζεται κατά προτίμηση σε συγκεκριμένες εορταστικές χρονικές περιόδους, όπως είναι για μας η περίοδος της Κα-

θαράς Δευτέρας.

Έκδοση για το φεστιβάλ Makar Sankranti

Χαρταετός κομφοτέχνιμα.

Κιβωτίοσχημος και κυκλικός χαρταετός

Αετός-αλεξίπτωτο πλαγιάς

Χαρταετοί της Καθαράς Δευτέρας

Η προέλευση της Σημαίας με στρατιωτική-πολεμική χρήση εικάζεται ότι χρονολογείται από την εποχή της Κινεζικής Δυναστείας Τζούου (11ος - 3ος π.Χ αιώνας). Η παλαιότερη εν χρήση εθνική σημαία είναι αυτή της Δανίας από το 1478 που σχεδιαστικά επηρέασε τις εθνικές σημαίες των υπόλοιπων

Σήμερα πολλές εθνικές σημαίες αποτελούνται από τρεις, είτε οριζόντιες είτε κάθετες, έγχρωμες λωρίδες. Όμως ήταν η σημαία μιας συγκεκριμένης περιοχής που ήταν η πρώτη τρίχρωμη και αυτή ήταν της σημερινής Ολλανδίας που αρχικά το 1572 ήταν πορτοκαλί-λευκή-μπλε και λίγο αργότερα πήρε την σημερινή της μορφή με το κόκκινο να αντικαθιστά το πορτοκαλί χρώμα που αντιπροσώπευε τον Οίκο των Ορανιέ. Στην δυτική σκέψη ο χρωματικός συμβολισμός, του κόκκινου αντιστοιχεί στην γενναιότητα, του λευκού στην αγνότητα και του μπλε στην επαγρύπνηση και την δικαιοσύνη. Η Ολλανδική σημαία, όπως και αρκετές άλλες αντίστοιχα, έχει μία δίδυμη αδελφή, αυτήν του Λουξεμβούργου.

Η σημαία της Ολλανδίας «έκλεισε» τα 400 έτη και συνεχίζει...

Σχεδόν όμοιες είναι και οι σημαίες του Μονακό και της Ινδονησίας, με δύο οριζόντιες ισομεγέθεις λωρίδες σε κόκκινο και λευκό

ενώ η εθνική σημαία της Πολωνίας έχει τα ίδια χρώματα αναστραμμένα - λευκό και κόκκινο.

Πράσινο-Λευκό-Πορτοκαλί ή Πορτοκαλί-Λευκό-Πράσινο είναι δύο παρόμοιες εθνικές σημαίες χωρών σε διαφορετικές ηπείρους, της ευρωπαϊκής Ιρλανδίας και της αφρικανικής Ακτής Ελεφαντοστού.

Η τρίχρωμη (πράσινη-κίτρινη-κόκκινη) σημαία της Αιθιοπίας που το 1914 κατέληξε στην σημερινή της μορφή, υπήρξε η έμπνευση σειράς άλλων αφρικανικών, με το πράσινο να αντι-

προσωπεύει την Ευφορία, το κίτρινο την Θρησκευτική Ελευθερία και το κόκκινο το αίμα των πατριωτών που χύθηκε για την χώρα. Αξίζει να αναφερθεί ότι το αφοκεντρικό κίνημα Ρασταφάρι, που θεωρεί την Αιθιοπία λίκνο της Ανθρωπότητας και Γη της Επαγγελίας καθώς και τον αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ ως μετενοάρκω του Ιησού Χριστού, υιοθέτησε τα ίδια χρώματα της αιθιοπικής σημαίας.

Τα χρώματα της Αιθιοπικής σημαίας επηρέασαν αρκετές άλλες αφρικανικών χωρών, αλλά και το κίνημα των Ρασαφάρι, με τον πιο διάσημο οπαδό του, τον Μπομπ Μάρλεϋ.

Το σχήμα της εθνικής σημαίας συνήθως είναι παραλληλόγραμμο με δύο αξιοσημείωτες εξαιρέσεις, την τετράγωνη σημαία της Ελβετίας και την σημαία του Νεπάλ που αποτελείται από δύο μικρότερες ενωμένες τριγωνικές

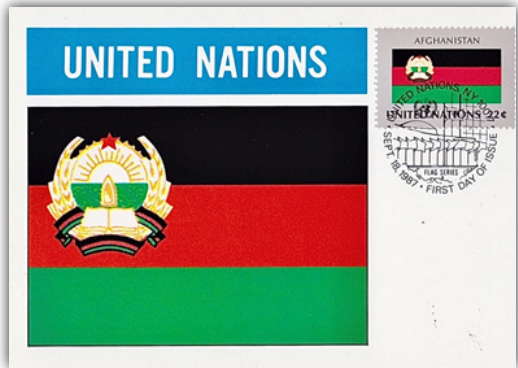

σημαίες που αντίστοιχα απεικονίζουν την ημισέληνο και τον ήλιο.

Η πλέον εννοιολογικά ενδιαφέρουσα σημαία είναι αυτή του Αφγανιστάν κατά την περίοδο της φιλοσοβιετικής Κυβέρνησης της χώρας το 1979. Η ιδιαιτερότητά της δεν έγκειται στα τρία χρώματα της σημαίας (Μαύρο, Κόκκινο, Πράσινο), που πα-

ρέμειναν σταθερά από το 1929, αλλά στον Θυρεό που εμφανίζεται στην σημαία.

Ο Θυρεός περιλαμβάνει στο επάνω κεντρικό του μέρος το κομμουνιστικό Κόκκινο Αστέρι, το «μαρξιστικό» εργατικό γρανάζι και το ανοιχτό βιβλίο που είναι «Το Κεφάλαιο» του Μαρξ. Στο κέντρο του γραμματοσήμου το Λευκό - επάνω - ημισφαίριο συμβολίζει την ισλαμική Αγνότητα ενώ το Πράσινο κάτω συμβολίζει τον ισλαμικό Παράδεισο, μαζί εμφανίζονται τόσο ο ανατέλλων Ήλιος όσο και το Μιχράμπ, η ημικυκλική εσοχή στο Τζαμί που υποδεικνύει την κατεύθυνση προς την Μέκκα. Στα εκατέρωθεν πλαϊνά του Θυρεού, τα στάχια αναφέρονται στο μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού, τους Αγρότες με τις τρεις μικρές σημαίες που απεικονίζονται να δρουν κατά τρόπο «συνδεδεμένο» εντός της σημαίας.

Η βραχύβια αυτή εθνική σημαία επιχειρούσε να συνδυάσει το Ισλάμ με τον Μαρξισμό με την «αρωγή» τριών μικρών «συνδεδεικμένων» σημαιών του Αφγανιστάν εντός του Θυρεού που όμως απλώς αποτύπωνε τις ιδεολογικές αντιφάσεις στην πολύπαθη αυτή χώρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από τότε που το Εμιράτο του Αφγανιστάν ανεξαρτητοποιήθηκε πλήρως από τη Βρετανία, πριν από περισσότερα από 100 χρόνια, η σημαία του έχει αλλάξει τουλάχιστον 18 φορές.

Η «μακροβιότερη» σημαία της χώρας ήταν σε χρήση από το 1930 έως το 1974.

Η εμφάνιση και άλλων σημαιών που θα «αποδίδουν καλύτερα» την εθνική ταυτότητα και την κυρίαρχη ιδεολογία των χωρών τους είναι αναμενόμενη, ιδίως από τους θεματικούς φιλοτελιστές που αδημονούν να δουν επί γραμματοσήμου την νέα σημαία της δεύτερης διακυβέρνησης των Ταλιμπάν...

Το άθλημα του μπιλιάρδου από πολλούς θεωρείται παρεξηγημένο. Οι κακόφημοι χώροι στους οποίους, κυρίως ο αμερικανικός κινηματογράφος, το εμφάνιζε να διεξάγεται, αλλοίωσε στα μάτια αρκετών την πραγματική εικόνα αυτού του ιδιαίτερου και ξεχωριστού αθλήματος του οποίου οι ρίζες βρίσκονται στην Αρχαία Ελλάδα. Όχι με τη σημερινή του μορφή, αλλά με τη μορφή του χόκεϊ επί χόρτου το οποίο θεωρείται «πρόγονός» του.

Το μπιλιάρδο γνώρισε αρκετές παραλλαγές έως ότου καταλήξει πάνω σε ένα ορθογώνιο τραπέζι καλυμμένο με τσόχα. Στο Βυζάντιο το ονόμαζαν «Τσιγγάνιο» και παρέπεμπε στο σημερινό πόλο, ενώ μετά τις πρώτες σταυροφορίες μεταφέρθηκε από τους Φράγκους στη Γαλλία, όπου άρχισε να παίρνει την τελική του μορφή. Το μπιλιάρδο αρχικά παιζόταν σε λιβάδια, όμως η έξαρση των επιδημιών εκείνη την εποχή ανάγκασε τους αριστοκράτες της εποχής να το τροποποιήσουν σε άθλημα κλειστού χώρου. Πρώτα σε ειδικά διαμορφωμένα πατώματα και στη συνέχεια πάνω σε τραπέζια τα οποία «εξοικονομούσαν» χώρο στους διαγωνιζόμενους.

Το πρώτο τραπέζι μπιλιάρδου (μήκος 3 μέτρων) παραγγέλθηκε από τον Λουδοβίκο τον 11ο και σε αυτό υπήρχε σχιστόλιθος (γραφίτης), που ντύθη-

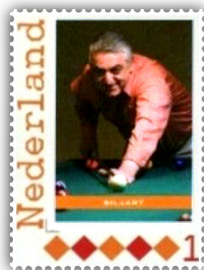
κε με ύφασμα (τσόχα) και τοποθετήθηκαν δερμάτινα (παραγεμισμένα με τρίχες χαιτίς αλόγου) τοιχώματα (σπόντες).

Το κόστος ενός τέτοιου τραπέζιού ήταν απαγορευτικό για τον λαό, ο οποίος εξακολουθούσε να παίζει μπιλιάρδο στην ύπαιθρο. Στις αρχές του 16ου αιώνα η δημοτικότητα του αθλήματος αρχίζει να παίρνει ακόμα μεγαλύτερες διαστάσεις. Ταβέρνες και λοιπά δημόσια κέντρα εξοπλίζονται με τραπέζια και ξύλα (στέκες) με σκοπό να προσελκύσουν πελατεία.

Οι πρώτοι υποτυπώδεις κανονισμοί του παιχνιδιού τυπώθηκαν το 1770 από τον Τσαρλς Κότον με το βιβλίο «Ο πλήρης οδηγός των παιχνιδιών». Ο πρώτος και βασικός κανόνας (που ισχύει μέχρι και σήμερα) ήταν ο εξής: «Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης τουλάχιστον ένα πόδι του παίζοντος πρέπει να ακουμπά στο έδαφος». Ο λόγος αυτού του κανονισμού ήταν απλός και αναγκαίος. Οι κατασκευές των τραπέζιων δεν ήταν ανθεκτικές, έτσι υπήρχε σοβαρός κίνδυνος να σπάσουν αν έβαινε πάνω και με τα δύο του πόδια.

Η επανάσταση στον χώρο του μπιλιάρδου ήρθε στα τέλη του 18ου αιώνα από τον Φρανσουά Μίνγκο. Εως τότε οι ξύλινες ράβδοι που

χρησιμοποιούσαν οι παίκτες δεν έδιναν τη

Το Βέλγιο έχει μακρά παράδοση στο μπιλιάρδο και έχει αναδείξει διεθνούς φήμης παίκτες.

δυνατότητα για φαλτσαριστά χτυπήματα, παρά μόνο για ευθείες βολές. Ο Γάλλος παίκτης, έχοντας σπάσει το πόδι του, χτύπησε... αστειευόμενος μία μπάλα του μπιλιάρδου με την πατερίτσα! Έκπληκτος είδε την μπάλα να παίρνει περιέργη τροχιά, καθώς μόλις προσέκρουσε σε μία άλλη γύρισε πάλι προς τα πίσω έχοντας πάρει φάλτσο. Αυτό οφειλόταν στο δερμάτινο κομμάτι που βρισκόταν στο κάτω μέρος της πατερίτσας και το οποίο αποτέλεσε τον προπομπό της σημερινής στέκας.

Στην Ελλάδα το μπιλιάρδο έγινε γνωστό μαζί με την έλευση του Βασιλιά Όθωνα το 1833. Μέχρι και τις αρχές του 19ου αιώνα ήταν σπορ των πλουσίων, αλλά στη συνέχεια εξαπλώθηκε και στον απλό λαό. Η φύση του αθλήματος αρχίζει σιγά σιγά να παίρνει έναν αντιφατικό χαρακτήρα. Παιζόταν από τα «τζάκια» της εποχής, όμως ταυτόχρονα γινόταν ιδιαίτερος αγαπητό και σε... περιθωριακά άτομα.

Το 1935 έγινε η πρώτη αποτυχημένη προσπάθεια να δημιουργηθεί Ομοσπονδία Μπιλιάρδου. Το 1959 επαναλήφθηκε η προσπάθεια και δημιουργήθηκε (όχι ως Ομοσπονδία) ο όμιλος σφαιριστών Αθήνας. Ο όμιλος έγινε ιδρυτικό μέλος της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας μπιλιάρδου, ενώ το 1983 ιδρύθηκε η Ελληνική Φίλαθλος Ομο-

σπονδία Μπιλιάρδου, η οποία από το 1996 έχει αναγνωριστεί από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού. Το 1996 η παγκόσμια συνομοσπονδία μπιλιάρδου αναγνωρίστηκε από την διεθνή Ολυμπιακή επιτροπή.

Υπάρχουν δύο είδη μπιλιάρδου, το καθένα με διαφορετικούς κανόνες: το αμερικανικό και το γαλλικό. Το αμερικανικό, περιλαμβάνει πέντε υποκατηγορίες με διαφορετικό αριθμό μπαλών για κάθε μια.

Οι γενικοί κανόνες του είναι: το παιχνίδι παίζεται με όλες τις μπάλες, οι οποίες είναι αριθμημένες από το 1 έως το 15.

Στο γαλλικό, οι υποκατηγορίες είναι τρεις και οι γενικοί κανόνες του παιχνιδιού επιβάλλουν να παίζεται με δύο παίκτες, σκοπός των οποίων είναι να πετύχουν όσα περισ-

σότερα «χτυπήματα» μπορούν μέχρι να φτάσουν σε κάποιο συγκεκριμένο αριθμό, ο οποίος είναι ανάλογος με το επίπεδο των παικτών. Παίζεται με τρεις μπάλες, δύο άσπρες και μία κόκκινη, και είναι λίγο μικρότερες σε όγκο από αυτόν που έχουν οι μπάλες του αμερικανικού. Οι δύο άσπρες ξεχωρίζουν μεταξύ τους από ένα μικρό τρίγωνο ή κύκλο που έχει πάνω της η μία από τις δύο.

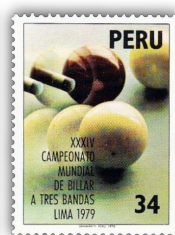
Παντελής Λεουσης

Νυκτερινό καφενείο με τραπέζι μπιλιάρδου, σε πίνακα του Βαν Γκογκ (1888).

Αριστερά Αυστραλός πρωταθλητής και δεξιά έκδοση για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα του 1979, στη Λίμα του Περού.

Πρόσψη ολλανδικού τευχιδίου γραμματοσήμων με θέμα το μπιλιάρδο.

Φάσεις του παιχνιδιού από τη βελγική σειρά διακεκριμένων παικτών της χώρας.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 13 Ιουλίου 2021 κυκλοφόρησε η 5η αναμνηστική σειρά της χρονιάς, με τίτλο **"EUROMED 2021 - Χειροποίητα Κοσμήματα της Μεσογείου"**, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημα σε 75.000 πλήρεις σειρές προς € 5.80 η σειρά. Κυκλοφόρησαν επίσης 5.000 αριθμημένα φυλλαράκια προς € 5.80 έκαστο, 3.500 διπλόι ΦΠΗΚ προς € 8.50, 5.000 ενωμένα τευχίδια με διάτρηση

στη μία διάσταση προς € 5.80, και 500 λευκώματα σειράς προς € 18.87.

• Στις 23 Σεπτεμβρίου 2021 κυκλοφόρησε η 6η αναμνηστική σειρά της χρονιάς, με τίτλο **"Ελλάδα, 1821-2021. Φιλέλληνες"**, αποτελούμενη από πέντε γραμματόσημα σε 50.000 πλήρεις σειρές, προς € 5 η σειρά. Η εν λόγω σειρά εκτυπώθηκε σε φύλλα των 20 τεμαχίων, με τα 5 γραμματόσημα της σειράς ενωμένα (4 πλήρεις σειρές σε κάθε φύλλο). Κυκλοφόρησαν επίσης 5000 ΦΠΗΚ προς € 8.00 και 1.000 αριθμημένα λευκώματα σειράς προς € 19.00.

ΚΥΠΡΟΥ

• Στις 8 Ιουλίου 2021 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"NATURA 2000"**, αποτελούμενη από τέσσερα γραμματόσημα σε φεγιέ, ονομαστικής αξίας € 1.36, σε 20.000 τεμάχια. Κυκλοφόρησαν επίσης 4.500 ΦΠΗΚ προς € 1.88 έκαστος.

02188

Προστασία της Φύσης του περιβάλλοντος και της Αγριας Ζωής

NATURA 2000

7 290108 113853

• Στις 8 Ιουλίου 2021 κυκλοφόρησε επίσης η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"EUROMED 2021, Χειροποίητα Κοσμήματα της Μεσογείου"**, αποτελούμενη από ένα γραμματόσημο ονομαστικής αξίας € 0.34, σε 55.000 τεμάχια και 4.500 ΦΠΗΚ προς € 1.02 έκαστος.

• Στις 17 Σεπτεμβρίου 2021 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"Γάτες"**, αποτελούμενη από τέσσερα γραμματόσημο συνολικής ονομαστικής αξίας € 1,89, σε 55.000 πλήρεις σειρές και 4.500 ΦΠΗΚ προς € 2,78 έκαστος.

• Στις 17 Σεπτεμβρίου 2021 κυκλοφόρησε επίσης η αναμνηστική σειρά με τίτλο **"50 Χρόνια Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου"**, αποτελούμενη από ένα γραμματόσημο ονομαστικής αξίας € 0.34, σε 55.000 τεμάχια, και 4.500 ΦΠΗΚ προς € 0,70 έκαστος.

• Την ίδια ημερομηνία κυκλοφόρησε τέλος η

αναμνηστική σειρά με τίτλο **"50 Χρόνια Διπλωματικών σχέσεων Κύπρου-Κίνας"**, αποτελούμενη από ένα γραμματόσημο ονομαστικής αξίας € 0.75, σε 90.000 τεμάχια, και 5.500 ΦΠΗΚ προς € 1,16 έκαστος.

β) ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Με αφορμή τη συμπλήρωση 200 χρόνων αδειάληπτης λειτουργίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, χρησιμοποιήθηκε στις 9 Ιουλίου 2021 η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα.

• Με αφορμή τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την έναρξη της Επανάστασης του 1821 και την φιλοτελική ανάδειξη του γεγονότος αυτού από την Φιλοτελική Εταιρεία Πάτρας, χρησιμοποιήθηκε στο Κεντρικό Ταχυδρομικό

Κατάστημα Πατρών στις 10 Σεπτεμβρίου 2021, η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα.

• Με αφορμή την συμπλήρωση 200 χρόνων από τη Μάχη της Τριπολιτσάς και την σχετική με το θέμα έκδοση τεσσάρων αυτοκόλλητων γραμματοσήμων, χρησιμοποιήθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 2021, στο Αποστολοπούλειο Πνευματικό Κέντρο της Τρίπολης, η εικονιζόμενη αναμνηστική σφραγίδα.

Οι φανατικοί του γραμματοσήμου

Σαν Σιμιάο ο Κινέζος Ιπποκράτης

Η Δύση και η Ανατολή δεν είναι μόνο δύο αντίθετα βασικά σημεία στο ιδανικό διάγραμμα του ανέμου, αλλά ανέκαθεν αντιπροσώπευαν την αντίθεση από την άποψη πολιτισμού, τρόπων ζωής και θρησκευτικότητας. Αντίθεση που εξακολουθεί να δημιουργεί μια βαθιά ρήξη και μια σύγκρουση που σίγουρα δεν είναι ειρηνική μεταξύ των εκπροσώπων τους. Από επιστημονική και ιατρική άποψη, ωστόσο, ακόμη και αν οι εμπειρίες και οι στόχοι που επιτεύχθηκαν στην Ανατολή είναι ελάχιστα γνωστές, φαίνεται ότι φέρνουν τα δύο βασικά σημεία τους πιο κοντά.

Όλοι γνωρίζουμε τον Ιπποκράτη (460-377 π.Χ.), που πάντα εμείς οι Δυτικοί θεωρούσαμε ως πατέρα της ιατρικής, η αξία του οποίου ήταν να νικήσουμε τις εσωτερικές πεπειθήσεις της εποχής του και να ανοίξουμε το δρόμο για ένα πραγματικό ιατρικό επάγγελμα. Η φιγούρα του Σαν Σιμιάο, τον οποίο μπορούμε ουσιαστικά να θεωρήσουμε ως την ανατολική εκδοχή του Ιπποκράτη μας, είναι λιγότερο γνωστή διότι οι ζωές τους έμειναν χωρισμένες γεωγραφικά και πολιτιστικά επί περισσότερα από χίλια χρόνια.

Όπως ο Ιπποκράτης, ο Σαν Σιμιάο απέδωσε και αυτός την αιτία μιας ασθένειας σε ανισορροπία των φυσικών δυνάμεων, συνέστησε υγιεινή διατροφή και τη χρήση φυσικών θεραπειών. Ήταν δηλαδή σαν ένας δημοφιλής παραγωγικός Ιπποκράτης.

Γεννήθηκε το 581 π.Χ. στο Huayuan στην περιοχή Jingzhaο, την περίοδο της δυναστείας των Τανγκ (619-907). Αντιμετώπισε από παιδί πολλά προβλήματα υγείας, για τη

θεραπεία των οποίων η οικογένεια κατέβαλε μεγάλες δαπάνες, με αποτέλεσμα βυθιστεί τελικά στη φτώχεια. Αυτός ήταν και ο λόγος που διάλεξε το ιατρικό επάγγελμα.

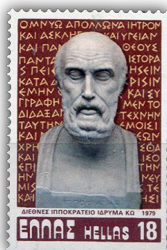
Εύκολα και γρήγορα έμαθε τις γνώσεις του Ταοϊσμού, του Κομφουκιανισμού και του Βουδισμού, καθώς και ότι καλύτερο μπορούσε να του προσφέρει η κλασική λογοτεχνία της εποχής. Αναγνωρίστηκε αμέσως για τις αξιοσημείωτες φαρμακολογικές του δεξιότητες στη θεραπεία ασθενών, δεξιότητες που απέκτησε ταξιδεύοντας σε τεράστιες περιοχές της Κίνας, αναζητώντας ιατρικές γνώσεις και φυσικές συνταγές.

Στο τέλος αυτών των περιπλανήσεων αποφάσισε να εγκατασταθεί μέσα σε σπηλιές στο όρος Wubai, ζώντας έκτοτε μια απλή ζωή ερημίτη. Η φήμη του, ωστόσο, είχε εξαπλωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε αυτή η «κατοικία» του προσέλυκε καθημερινά πλήθος ασθενών.

Φρόντιζε όλους, ειδικά τους πιο στερημένους, αρνούμενος τις πολυάριθμες προσκλήσεις διαφόρων αυτοκρατόρων που τον ήθελαν ως γιατρό στην Αυλή τους.

Άφησε πολλές πραγματείες, όπως το «Qian Jin Yao Fang» με περισσότερες από χίλιες συνταγές για κάθε ασθένεια και το «Qian Jin Fang» στο οποίο επικεντρώθηκε σε λαϊκές θεραπείες, συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής του βελονισμού. Τα κείμενά του παρέμειναν σημείο αναφοράς σε ιατρικές μελέτες σε όλη την Άπω Ανατολή μέχρι τον δέκατο αιώνα.

Sergio De Benedictis
Διαδικτυακό περιοδικό Il POSTALISTA

Ο Σαν Σιμιάο αναζητούσε φάρμακα στην κινέζικη φύση και διάλεξε για κατοικία του τις σπηλιές.

Αχ! Αυτό το πλάνο...

ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ

"Αυτή η συλλογή επικεντρώνεται στην Οδοντο-Στοματική Ιατρική. Στο μέρος της Ιατρικής που είναι αφιερωμένο στη μελέτη των δοντιών, του στόματος και των ασθενειών τους. Θα βρούμε τον ορισμό τους, το έργο του οδοντιάτρου, την ιστορία της στοματικής ιατρικής, τη γνώση των ιατρών μέσω των σπουδών και της συνεχούς εκπαίδευσής τους, των επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και της στοματικής υγιεινής."

- 1 ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥΣ....
- 1-1 Τα δόντια δεν είναι προνόμιο των ανθρώπων...
- 1-2 ... ούτε ζωντανά όντα.
- 1-3 Η ανατομία τους.
- 1-4 Ο ρόλος και η λειτουργία τους
- 1-5 Οι φροντίδες τους
- 2 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ
- 2-1 Δαρβίνος
- 2-2 Η παλαιοντολογία
- 3 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΟ-ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ.
- 3-1 Από την αυγή του χρόνου
- 3-2 Ο πατέρας της Οδοντιατρικής
- 3-3 Πρόδος μέχρι τις μέρες μας
- 4 Η ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ
- 4-1 Το οδοντιατρείο
- 4-2 Η οδοντιατρική εκπαίδευση
- 4-3 Οι χώροι άσκησης
- 5 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ
- 5-1 Με καμπάνιες πρόληψης
- 5-2 Με το βούρτσισμα των δοντιών
- 5-3 Με την οδοντόπαστα
- 5-4 Με φαρμακευτικά φυτά
- 5-5 Με τη ραδιολογία
- 5-6 Με τον θηλασμό
- 6 ΤΑ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΑ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ
- 7 ΑΣ ΦΑΝΤΑΣΤΟΥΜΕ...
- 7-1 Ζωγραφική
- 7-2 Συμβολισμός
- 7-3 Οι μάσκες
- 7-4 Ομοιοπαθητική
- 7-5 Και αύριο....

